



*Crna Gora*  
*Ministarstvo ekonomije*

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA STRATEGIJE RAZVOJA MIKRO,  
MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U CRNOJ GORI 2018-2022, ZA 2019. GODINU**

**Podgorica, februar 2020. godina**

## 1. Uvodni rezime

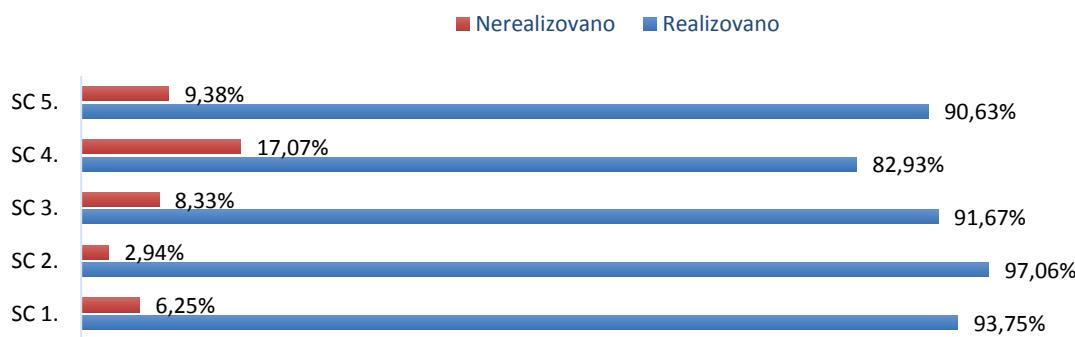
Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022. godine sa Okvirnim akcionim planom usvojena je 26. jula 2018. godine. Predmetni Izvještaj predstavlja analizu ostvarenih strateških ciljeva, mjera i aktivnosti u 2019. godini. Sprovođenje Strategije MMSP i godišnjih Akcionih planova odlikuje multisektorski i višedimenzionalan pristup, koji zahtijeva princip unaprijed definisane podjele nadležnosti resorno odgovornih institucija u implementaciji politike. Upravljanje realizacijom aktivnosti podrazumijeva punu posvećenost Ministarstva ekonomije, efikasnu i efektivnu saradnju sa svim resornim institucijama javnog i privatnog sektora, od nacionalnog do lokalnog nivoa, uz saradnju sa međunarodnim institucijama i organizacijama.

Za 2019. godinu planirana je realizacija 188 aktivnosti:

Od ukupno **188 aktivnosti** koliko je predviđeno da bude realizovano tokom 2018. godinu, **167 aktivnost** je uspješno realizovana ili se realizuje u kontinuitetu, dok **21 planirana aktivnost** nije realizovana (*nedostatak finansijskih sredstava, odlaganje realizacije iz objektivnih razloga, neophodnosti završetka prethodno započetih aktivnosti*), što predstavlja **88,83%** ispunjenosti ukupno planiranih aktivnosti predviđenih za 2019. godinu. Planirane aktivnosti po strateškim ciljevima:

- Unapređenje poslovnog ambijenta – planirano 16 aktivnosti, nerealizovana 1 (6,25%);
- Unapređenje pristupa izvorima finansija za MMSP – planirano 34 aktivnosti, nerealizovana 1 (2,94%);
- Razvoj preduzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada – planirano 24 aktivnosti, nerealizovane 2 (8,33%);
- Jačanje konkurentnosti MMSP – planirano 82 aktivnosti, nerealizovano 14 (17,07%);
- Promocija preduzetništva mladih, žena i socijalnog preduzetništva, planirano 32 aktivnosti, nerealizovano 3 (9,37%).

Grafik 1. Stepen realizacije aktivnosti po strateškim ciljevima



Takođe, tokom sprovođenja definisanih mjera i aktivnosti, javila se potreba za sprovođenje korektivnih mjera u narednom periodu, a koje će se odnositi na redefinisanje određenih aktivnosti, odustajanje od realizacije nekih, ali i uvođenja novih za implementaciju. Stoga, tokom 2020. godine biće neophodno dodatno razmatranje i usklađivanje okvirnog akcionog plana sa evidentiranim potrebama.

Aktivnosti koje se odnose na poslovni ambijent, pristup finansijama i olakšavanje sticanja potrebnih znanja i vještina su vezani za sveukupno oruženje koje treba da olakša razvoj preduzetništva u cjelini, dok se aktivnosti kroz četvrti cilj vezuju za unapređenje kapaciteta na nivou preduzeća koje treba da rezultira povećanjem konkurentnosti MMSP.

U pogledu utroška finansijskih sredstava od ukupno planiranih 249.433.102,90 € za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2019. godinu, realizovano je ukupno 259.740.436,08 €, što predstavlja veći utrošak od 10.307.333,18 €, do kojeg je došlo zbog

povećanog plasmana povoljnih finansijskih sredstava za pružanje podrške crnogorskoj privredi, bolje iskorišćenosti EU fondova i donatorskih sredstava.



Posmatrano po izvorima sredstava, slijedi pregled planiranih i realizovanih finansijskih sredstava:

*Tabela 1. Izvori finansiranja u 2019. godini*

Sredstva/ Izvori	Nacionalni budžet	Javni sektor	EU fondovi i ostali izvori	Privatni sektor	Ukupno
Planirana sredstva	3.902.776,25	235.092.000,00	5.476.682,89	4.961.653,76	<b>249.433.102,90</b>
Realizovana sredstva	3.337.165,78	249.600.000,00	4.606.096,34	2.197.173,96	<b>259.740.436,08</b>

## 2. Informacija o napretku u postizanju definisanih strateških ciljeva i pratećih indikatora učinka

Kao što je navedeno Akcioni plan definiše mјere za realizaciju kroz 5 strateških ciljeva. Kroz svaki strateški cilj definisan je indikator za praćenje istog, dok pojedinačne definisane mјere i aktivnosti imaju polazne indikatore u 2018 godini i postignute vrijednosti na kraju 2019. godine.

### **SC1. Unapređenje poslovnog ambijenta**

Ukupan poslovni ambijent u Crnoj Gori je povoljan, ali postoji prostor za poboljšanje i eliminiranje barijera koje se odnose na brojne takse, veliku opterećenost troškovima rada, sivu ekonomiju i nedovoljnu fleksibilnost tržišta rada.

Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:		
Unaprijeđen rang Crne Gore u međunarodnim izvještajima (Doing Business, Global Cometitiveness Index)		
Pojedinačni Indikatori rezultata	Vrijednost 2018. god.	Vrijednost na kraju 2019. god.
Uspostavljen one stop shop sistem registracije nepokretnosti kod notara	Nisu dostupni podaci	pripremljena je verzija buduće web aplikacije za predaju zahtjeva od strane Notarskih kancelarija.
Uspostavljen integralni informacioni sistem u cilju razmjenjivanja podataka po službenoj dužnosti	Nisu dostupni podaci	aktivnosti na implementaciji novih Web servisa: dodata dva nova servisa iz CRPS registra.
Broj servisa na portalu eUprava.me	Dostupno 550 servisa	Broj elektronskih servisa na portalu eUprave.me u 2019. godini se povećao na 585.

U dijelu unapređenja poslovnog ambijenta tokom 2019. godine postignuti su brojni rezultati:

- usvojen je Zakon o administrativnim taksama;
- započeta je implementacija novog informacionog sistema za registraciju nepokretnosti, a takođe je implementiran e-servis za direktno preuzimanje zvaničnih dokumenata iz katastarskih evidencija koji imaju istu pravnu valjanost kao i dokumenta koja se mogu dobiti na šalterima Područnih jedinica Uprave za nekretnine;

- stvoreni preduslovi za smanjenje administrativnih opterećenja za osnivanje biznisa;
- Broj licenci za pravna lica u Registru licenci na portalu e-uprave, povećan je za 19,5%;
- U odnosu na 2018. godinu broj prijava podnijet elektronskim putem – finansijski iskazi i ostale poreske prijave je povećan. Takođe, implementirane su nove elektronske usluge: zahtjev za povraćaj PDV, pregled analitičke kartice poreskog obveznika, pregled podataka u CROO;
- Broj elektronskih servisa na portalu eUprave.me u 2019. godini se povećao na 585 (u 2018. godini bilo je dostupno 550 servisa).
- Pripremljena je web aplikacija za predaju zahtjeva od strane Notarskih kancelarija;
- Nastavljena je saradnja između javnog i privatnog sektora u dijelu donošenja propisa i stvaranju još povoljnijeg poslovnog ambijenta.

Prema objavljenom Izvještaju o lakoći poslovanja, Crna Gora je zauzela 50. mjesto na listi od 190 ranigiranih zemalja. Najznačajniji napredak je ostvaren kod indikatora dobijanje građevinskih dozvola, gdje se Crna Gora našla na 40. mjestu i time poboljšala rang u ovoj oblasti za 35 mesta. Takođe, Crna Gora je smanjila troškove i vrijeme potrebno za dobijanje građevinske dozvole. Napredak je postignut i kod indikatora prekogranična trgovina. Ovaj indikator tretira procedure za uvoz i izvoz. Crna Gora je poboljšala poziciju za 6 mesta tako što je smanjila vrijeme i troškove potrebne za uvoz, kao i troškove izvoza. U oblasti dobijanja priključka za električnu energiju došlo je do smanjenja vremena, odnosno broja dana i troškova, uz nepromjenjeni rang.

## **SC2: Unapređenje pristupa izvorima finansija za MMSP**

Prilikom obezbjeđenja nedostajućih finansijskih sredstava, privrednici u Crnoj Gori imaju mogućnost sledećih izvora finansiranja: komercijalnih banaka i mikrofinansijskih institucija, Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (IRF), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), ostalih izvora (međunarodni programi pomoći).

<b>Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:</b>		
Broj podržanih preduzeća; Iznos odobrene podrške		
<b>Pojedinačni Indikatori rezultata</b>	<b>Vrijednost 2018. god.</b>	<b>Vrijednost na kraju 2019. god.</b>
Broj podržanih preduzeća za kredite i faktoring Iznos odobrenih plasmana Broj otvorenih radnih mjesta	Broj preduzeća: 299 preduzeća; Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 115,6mil€; Broj otvorenih/ očuvanih radnih mjesta 6.000 (uključuje i radna mjesta u okviru faktoring aranžmana); Broj realizovanih faktoring aranžmana: 31 aranžmana; Iznos odobrenih sredstava: 48,5 mil€	Broj podržanih preduzeća: 440 preduzeća ; Iznos odobrenih kreditnih plasmana: 140mil€; Broj otvorenih/ očuvanih radnih mjesta 10.392 (uključuje i radna mjesta u okviru faktoring ranžmana); Broj realizovanih faktoring aranžmana: 74 aranžmana; Iznos odobrenih sredstava: 101,8 mil€
Broj preduzeća podržan kroz Program za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj podržanih preduzeća 101; Iznos odobrenih bespovratnih sredstava 702.134,71 €	Broj podržanih preduzeća 161; Iznos odobrenih bespovratnih sredstava 1.661.460,68 €

U toku 2019. godine, postignuti su sledeći rezultati:

- Investiciono razvojni fond kroz kreditne aranžmane podržao je 440 preduzeća, gdje je iznos odobrenih sredstava iznosio 140 mil. €. Kroz ovu aktivnost otvoreno/očuvano je 10,392 radnih mjesta. Intezivna kreditna aktivnost posljedica je povoljnih kreditnih sredstava u odnosu na komercijalne izvore, kao i pojačana investiciona aktivnost preduzeća;
- Na osnovu potpisano Ugovora o kreditu između Razvojne Banke Savjeta Evrope (CEB) i IRFCG, od januara 2019 aktivne su 2 namjenske kreditne linije: Razvojni krediti za mikro, mala i srednja preduzeća – CEB i program finansiranja trajnih obrtnih sredstava za mikro, mala i srednja preduzeća - CEB;
- Ministarstvo ekonomije implementiralo je Program za unapređenje konkurentnosti privrede kroz 10 programskih linija. Podržan je 161 projekat ukupne vrijednosti 1,661,460.68 €. Pojednostavljene procedure apliciranja i intenzivne promotivne aktivnosti uticale su na veće interesovanje privrednika za učešće u Programu;
- Ministarstvo turizma i održivog razvoja kroz Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2019/2020 podržalo je 111 projekata u ukupnom iznosu od 550,000.00 €;
- U toku je realizacija programa IPARD II -Mjera 3;
- U 2019. su podržana 2 inovativna start up preduzeća u ukupnom iznosu od 430.000€ iz sredstava ENIF fonda za inovativna preduzeća (WB EDIF program);
- Pripremljen je Nacrt Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica koji je usklađen sa EU direktivom 2013/34;
- Organizovani su brojni promotivni i edukativni događaji za promociju izvora finansiranja.

### **SC3. Razvoj preuzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada**

Tokom 2019. godine nastavljen je kontinuitet u razvoju preuzetništva kao ključne kompetencije u predškolskom, osnovnom, srednjem opštem i stručnom obrazovanju kao i obuci nastavnog kadra za sprovođenje preuzetničkog učenja.

U dijelu razvoja preuzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada značajni su doprinosi poslovnih udruženja Privredne komore Crne Gore, Biznis Start up centra Bar, Inovaciono preuzetničko centra -Tehnopolis, Biroa za ekonomsku saradnju i podršku biznis zajednicu, Unije poslodavaca Crne Gore itd, u realizaciji različitih projekata stručnog obrazovanja, pružanja konsultacija za razvoj poslovnih ideja, vođenja biznisa i organizacije različitih treninga i edukativnih modula.

<b>Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:</b> Preuzetnička znanja i vještine razvijeni kroz programe obuke i mentorstva za MMSP		
<b>Pojedinačni Indikatori rezultata</b>	<b>Vrijednost 2018. god.</b>	<b>Vrijednost na kraju 2019. god.</b>
Povećan broj pružalaca poslovnih usluga	Kreirana baza sa oko 340 pružalaca poslovnih usluga	Azurirana baza sa oko 340 pružalaca poslovnih usluga
Organizacija radionica/okruglih stolova u organizaciji Nacionalnog partnerstva za preuzetničko učenje	Održane 2 radionice članova Nacionalnog partnerstva	U 2019. godini, Ministarstvo ekonomije kao koordinator a u saradnji sa ostalim partnerskim institucijama započelo je izradu Strategije za razvoj cjeloživotnog preuzetničkog učenja 2020-2024

U toku 2019. godine, postignuti su sledeći rezultati:

- Za školsku 2019/2020. godinu pripremljeno je 15 novih obrazovnih programa od čega je 8 programa u četvorogodišnjem trajanju, 4 u trogodišnjem;
- U okviru Berze preuzetničih ideja u 2019. godini, nagrađeno je 11 najboljih biznis ideja;
- Usvojeno: 65 standarda kvalifikacija i 55 standarda zanimanja;
- Kontinuirano sprovođenje programa mentoringa;

- Redovno se ažurira baza podataka pružaoca usluga u Crnoje Gori;
- Realizovana je Anketa od strane PKCG na uzorku od 855 polaznika, u cilju sprovođenja analize potreba za obukom u MMSP;
- Ministarstvo ekonomije kao koordinator a u saradnji sa ostalim partnerskim institucijama započelo je izradu Strategije za razvoj cijeloživotnog preduzetničkog učenja 2020-2024;
- Održane su brojne konferencije, okrugli stolovi i promotivni događaji;

#### **SC4. Jačanje konkurentnosti MMSP**

Tokom 2019. godine sprovodile se se kontinuirane aktivnosti na jačanje institucionalnog okvira za podršku MMSP u okviru Direktorata za investicije, razvoj MSP i upravljanje EU fondovima formiranog u Ministarstvu ekonomije. Takođe, u 2019. godini objavljeni su nalazi Akta o malim i srednjim preduzećima, gdje je izvršena procjena indikatora u 10 oblasti.

<b>Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:</b>		
<b>Pojedinačni Indikatori rezultata</b>	<b>Vrijednost 2018. god.</b>	<b>Vrijednost na kraju 2019. god.</b>
Formiran Direktorat koji predstavlja svojevrsni "one stop shop" za postojeće i potencijalne MMSP	Direktorat za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima; Operativno 5 Direkcije; Usovjena sistematizacija	Kreirani azurirani programi podrške za MSP, izrada Akcionih planova za strateška dokumenta, praćenje indikatora za SBA
Dostupnost online informacija za MSP: Broj posjeta; Broj prijavljenih preduzeća za obavještavanje putem e-maila; Broj zahtjeva za informacije.	Nisu dostupni podaci	Izrađen Informator o programima podrške na nacionalnom i lokalnom nivou. Informator je dostupan na web adresi Ministarstva ekonomije
Broj preduzeca korisnika mentoring usluga	17 preduzeća primilo mentoring usluge u 2018. godini	23 preduzeća primilo mentoring usluge u 2018. godini
Broj obuka za Javne nabavke	4 održane obuke u 2018. godini	4 obuke održane u 2019.godini, 116 polaznika
Uspostavljen NTP, broj stanara/preduzeća u NTP	Nisu dostupni podaci	Usvojen osnivački akti i formiran NTP kao pravno lice, formiran upravljački tim NTP; Izrađena tehnička dokumentacija i raspisan tender za izvođača radova; Završena evaluacija EU Integration Facility za NTP
Broj podrzanih inovativnih projekata	8 projekata	10 projekata

Realizovano je 82 aktivnosti koje treba da doprinesu jačanju konkurentnosti MMSP na lokalnom i međunarodnom nivou. Najznačajnije realizovane aktivnosti su:

- Sve JLS – ukupno 24 vrše poslove koji imaju za cilj podršku razvoju preduzetništva, unapređenje poslovnog ambijenta, podsticanje otvaranja novih radnih mesta i zapošljavanja;
- Izrađen Informator o programima podrške na nacionalnom i lokalnom nivou. Informator je dostupan na web adresi Ministarstva ekonomije;
- Centar kompetencija Podgorica radi u punom kapacitetu (u okviru Centra održavaju se obuke, zatim usluge biznis savjetovanja, a obilježeni su i Otvoreni dani nauke);
- Kontinuirano pružanje Mentoring usluga;
- Kontinuirano sprovođenje kampanje „Poreski karavan“;
- Održane brojne radionice na teme: međunarodni standardi, prava intelektualne svojine, NATO kodifikacija;
- Obezbeđenja tehnička podrška za 16 klastera;

- Usvojen osnivački akti i formiran Naučno tehnološki park kao pravno lice, formiran upravljački tim NTP; Izrađena tehnička dokumentacija i raspisan tender za izvođača radova; Završena evaluacija EU Integration Facility za NTP;
- U 2019. dodijeljeno je 9 inovativnih grantova, dok je implementacija 10 projekata odobrenih u 2018.godini u toku, čime je obezbijeđeno 18 tekućih inovativnih projekta;
- Kroz aktivnosti EEN mreže na organizovanim događajima prisustvovalo više od 400 predstavnika preduzeća;
- Anketirano 347 preduzeća na temu digitalizacije (stepen korišćenja ICT);
- Organizovana radionica na temu "Digitalna Crna Gora-šanse i izazovi" na kojoj je promovisana digitalna transformacija i benefiti implementacije od strane privrednog sektora;

Određene aktivnosti koje se nisu realizovale a bile su planirane za realizaciju, odložene su za 2020. godinu. Aktivnost koja se odnosi na formiranje Savjeta za MSP koja je bila planirana a nije realizovana, biće detaljno razmotrena tokom 2020. godine gdje će se razmotriti formiranje jednog Savjeta a koji će uključiti i koordinaciju druga dva strateška dokumenta Strategiju za razvoj ženskog preduzetništva i Strategiju za cijeloživotno preduzetničko učenje.

I pored ograničenih budžetskih sredstava postignut je zadovoljavajući nivo realizovanih aktivnosti a koje doprinose jačanju konkurentnosti crnogorske privrede.

## **SC 5: Promocija preduzetništva mladih, žena i socijalnog preduzetništva**

<b>Indikator za praćenje ostvarenja strateškog cilja:</b>		
<b>Pojedinačni Indikatori rezultata</b>	<b>Vrijednost 2018. god.</b>	<b>Vrijednost na kraju 2019. god.</b>
Broj opština koje su uvele posebnu budžetsku liniju za zensko preduzetništvo	6 Opština opredijelila sredstva za žensko preduzetništvo u okviru budžeta	16 opština uvele finansijske mјere za podršku ženskom preduzetništvu. Podršku dobitilo 32 preduzetnice iz oština Herceg Novog, Tivta, Danilovgrada, Kolašina, Bijelog Polja, Bara i Rožaja

U toku 2019. godine, posebno se izdvajaju sledeće aktivnosti:

- 16 opština je uvelo posebne budžetske linije za podršku ženskom preduzetništvu na osnovu bespovratnih grantova. U 2019. za tu je svrhu izdvojeno ukupno 201.000 €;
- Od 16 opština koje su uvele finansijske mјere za podršku ženskom preduzetništvu, učestvovalo je više od 100 žena u edukativnim radionicama od kojih su njih 46 dobitile prilagođene / individualne konsultacije i mentorstvo za razvoj njihovog poslovanja;
- Sprovođenje kontinuiranim promotivnih aktivnosti za žene preduzetnice i mlade u biznisu.

### **3. Tabela Akcionog plana (prilog)**

### **4. Preporuke za naredne faze sprovođenja strateškog dokumenta**

#### **4.1. Ključni izazovi i prioriteti**

Dalji napredak u razvoju MMSP sektora zavisi od unapređenja okvirnih uslova-eksternih faktora koji utiču na poslovanje MMSP, ali i u velikoj mjeri od unapređenja unutrašnjih kapaciteta MMSP. To se prije svega odnosi na prevazilaženje sledećih izazova:

- Složenost poslovnog ambijenta: potreba za unapređenjem pravne regulative; dalje pojednostavljanje administrativnih procedura i elektronske dostupnosti javnih usluga; predvidljivost pravnih i poreskih instrumenata;

- Dostupnost finansija: lakši i pristupačniji pristup različitim izvorima fiansiranja; raznovrsnost finansijskih instrumenata shodno potrebama MMSP i nivou njihovog razvoja;
- Obrazovanje i kapaciteti ljudskih resursa: sticanje potrebnih znanja i vještina u okviru formalnog obrazovanja i neformalnog učenja shodno potrebama MMSP i tržišta rada; podizanje kapaciteta pružaoca poslovnih i savjetodavnih usluga;
- Nedovoljna konkurentnost preduzeća: jačanje institucionalne infrastrukture; unapređenje nefinansijske podrške MNSP; uvođenje novih programa finansijske podrške za MSP; povezanost MMSP sa centrima znanja i razvoj inovativnosti; unapređenje kapaciteta MSP za izvozne aktivnosti.

#### **4.2. Preporuke**

Nalazi i preporuke ovog Izvještaja, čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na razvoju mirko, malih i srednjih preduzeća. U koncipiranju preporuka za naredni period korišćeni su sljedeći kriterijumi:

- Nivo ostvarenja i realizacije aktivnosti definisanih u Akcionom planu za 2019. god. Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori;
- Preporuke SBA dokumenta o ostvarenom napretku u ovoj oblasti.

Prema objavljenom Izvještaju SBA u 2019. godini, glavna postignuća koje je Crna Gora ostvarila u prethodnom periodu tiču se:

- Aktivnosti na uspostavljanju institucionalnog i regulatornog okvira za sprovođenje politike razvoja MSP, gdje je Crna Gora prepoznata kao primjer najbolje prakse;
- Realizaciji programa nefinansijske i finansijske podrške MSP, koje implementira Ministarstvo ekonomije;
- Razvoju preduzetničkog učenja, gdje je preduzetništvo uključeno kao ključna kompetencija u nastavne programe, i time Crnu Goru izdvojilo kao lidera u regionu;
- Stvaranju uslova za brže i jeftinije rješavanje pitanja nesolventnosti;
- Uspostavljanju zakonskog okvira o finansijskom lizingu, faktoringu, kupovini potraživanja, mikrokreditiraju i kreditno-garantnom poslovanju;
- Olakšan pristup tržištu javnih nabavki za sektor MSP;
- Dugoročnoj posvećenosti Vlade i izdvajaju značajnih sredstava namijenjenih održavanju i proširenju poslovne infrastrukture, u cilju podsticanja inovativnih aktivnosti u malim i srednjim preduzećima, itd.

Posebne preporuke su date da je:

- Potrebno nastaviti sa sprovođenjem mjera za pojednostavljenje poreskog sistema, prvenstveno na lokalnom nivou, u dijelu smanjenja broja poreskih obaveza za MSP,
- uvođenju reformisanog elektronskog sistema registracije, u cilju racionalizacije sistema izdavanja dozvola za poslovanje,
- obezbjeđivanju alternativnih izvora finansiranja za početnike koji imaju potencijal za rast (finansiranje putem poslovnih anđela, „venture“ kapital, itd.),
- realizaciji programa za podsticaj izvoza,
- o bezbjedićivanju ciljane podrške MSP-a na poboljšanju njihovih ekoloških performansi,
- razvoju programa koji promovišu elektronsku trgovinu.

Na tim osnovama, u narednom periodu mjere podrške trebaju biti usmjerene na:

#### **SC1. Unapređenje poslovnog ambijenta:**

- Nastavak aktivnosti na razvoju novog integrisanog informacionog sistema u cilju potpune elektronske registracije preduzeća;
- Nastavak aktivnosti na unapređenje poslovnog ambijenta;

- Nastaviti sa povećanjem dostupnosti elektronskih servisa namijenjenih MSP;

#### **SC2: Unapređenje pristupa izvorima finansijskih sredstava za MMSP**

- Unapređenje postojećih i kreiranje novih aranžmana za kreditiranje preduzeća;
- Organizovanje obuka za investicionu spremnost i promocija ulaganja u vlasnički venture kapital.
- Nastavak aktivnosti na formiranju klastera i pružanje podrške preduzećima za udruživanje u klastere;
- Nastavak podrške za uvođenje inovativnih aktivnosti i povezivanje MMSP sa naučnim institucijama;
- Nastavak promocije primjene standarda kod MMSP i sprovođenje programa finansijske podrške subvencioniranja dijela troškova uvođenja standarda kvaliteta;
- Unapređenje podrške za žene i mlade preduzetnike;
- Realizacija podrške za internacionalizaciju i digitalizaciju MMSP;

#### **SC3. Razvoj preduzetničkih znanja, vještina i kompetencija – usklađenost sa potrebama tržišta rada**

- Nastaviti sa uspostavljanjem većeg broja partnerstava između vaspitno-obrazovnih ustanova i privrede i primjene praktične nastave;
- Razvoj preduzetničkih kompetencija, znanja i vještina kroz organizovanje trening modula za različite ciljne grupe: mlađi, potencijalni preduzetnici, start-up preduzeća, rastuća preduzeća, žene u biznisu, obrazovanje odraslih...;
- Promovisati i podjeliti dobro razvijene prakse kako bi se stvorila pozitivna slika o preduzetništvu među mladima;
- Jača promocija raspoloživih EU programa i načina korišćenja raspoloživih sredstava;

#### **SC 4. Jačanje konkurentnosti MMSP**

- Razrada specijalizovanih obuka i savjetodavnih usluga kreiranih na sistemski način na osnovu trening analize i po zahtjevu i identifikovanim potrebama MMSP;
- Podsticanje preduzeća za upotrebu prava intelektualne svojine (primjenu žiga, oznake geografskog porijekla, dizajna, itd.);
- Podizanje svijesti o benefitima digitalizacije u svakodnevnom poslovanju;
- Promocija izvoznih i inovativnih potencijala MSP kroz mrežu diplomatskih predstvaništva, kao i kroz specijalizovane sajmove;
- Unapređenje podrške za žene i mlade preduzetnike;
- Jačanje podrške za internacionalizaciju i digitalizaciju;
- Promovisati korišćenje IPA grantova „Vaučeri za konkurenčnost“, i instrumenta ulaganja u rizični kapital za start up preduzeća;
- Nastaviti sa implementacijom programskih aktivnosti za pružanje informativnih, savjetodavnih, konsalting usluga, inkubacije i mentoringa, promociji osnivanja biznis zona kao i zaštiti prava intelektualne svojine;
- Nastaviti sa aktivnostima na planu internacionalizacije u cilju daljeg jačanja izvoznih performansi MSP i njihove veće uključenosti na tržištu regiona i EU.

#### **SC5. Promocija preduzetništva mlađih, žena i socijalnog preduzetništva**

- Kreirati posebne programe namijenjene za žene preduzetnice i mlađe u biznisu;
- U postojećim programima podrške definisati dodatne podsticajne kriterijume za žene i mlađe;
- Nastaviti sa intenzivnim promotivnim aktivnostima;

**Prilog 1. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, za 2019. godinu**

	Aktivnost	Indikator rezultata		Postig nute vrijedn osti na kraju 2019. godine	Instit ucije odgo vorne za sprov odenj e aktiv nosti	Period realizacije	Status realiza cije (pristu p semafora)	Novi rok za realiz aciju (uz odgo varaj uce obraz ložen je )	Planirana sredstva za realizaciju i izvori finansiranja			Utrošena sredstva za realizaciju i izvori finansiranja			P r e p o r u k e z a n a r a e d n i p r o j e c t o d						
		Poč etak	Završ etak						Nacionalni budžet	Javni sektor	IPA	EU programi	Ostali donatori	Nacionalni budžet	Privredni sektor						
<b>STRATEŠKI CILJ 1: UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA</b>																					
<i>Indikator za praćenje ostvarivanja strateškog cilja:</i>																					
* Unaprijeđen rang Crne Gore u međunarodnim izvještajima (Doing Business, Global Cometicitiveness Index)																					
<b>Operativni cilj 1.1. Stvaranje podsticajnog pravnog okvira i pojednostavljenje administrativnih procedura prema potrebama MSP</b>																					
<b>1.1.1. M1 - Unapređenje pravne regulative i smanjenje administrativnih opterećenja</b>																					
1.1.1.1.	Unapređenje kvaliteta izvršnog postupka kroz smanjenje broja procedura i smanjenje troškova	1. Izmjena i dopuna zakona o izvršenju i obezbeđenju („Službeni list CG“) broj 22/17) kojim će se precizirati norme koje se odnose na protivizvršenje, stvoriti uslovi za ubrzanje postupka izvršenja i podizanje kvaliteta i efikasnosti tog postupka, kao i uskladivanje sa evropskim pravnim tekočinama 2. Unaprijeđen rang Crne Gore u DB	n/a	Unaprij eden rang Crne Gore u DB	Izmjen ama i dopuna ma Zakona o izvršenj u i obezbj edenju („Služb eni list CG“, br. 22/17), propisa ne su norme u kojima se uređuje protiviz vršenje , na način	Minista rstvo pravde	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budžetsk a sredstva											

što je precizirano da će se istim rješenjem odrediti izvršenje, radi naplate tog potraživanja u slučaju da izvršni povjerilac u ostavljenom roku dobrovoljno ne vrati izvršnom dužniku ono što je izvršenjem primio. Zakon je izmijenjen u I kvartalu („Službeni list CG“, broj 25/19) u dijelu usklađivanja sa regulativama EU.



#### **1.1.2. M2 - Uklanjanje regulatornih prepreka preduzećima u postupku registracije**









1.1.2.3.	Kvartalno izvještanje o primjeni Zakona o državnom premjeru i katastru u dijelu postupanja Uprave za nekretnine u skladu sa rokovima. - Nastavak na poboljšanju regulatornih i tehničkih procedura	Smanjenje broja nezavršenih predmeta Smanjenje vremena potrebnog za registraciju nepokretnosti Redovna priprema izvještaja Unaprijeđen rang u DB	Indikator "registriranje nepokretnosti" u poslijednjem Izještaju DB zauzim a 76. mjesto.	Ostvariti napredak u rangiranju indikatora "registrovanje nepokretnosti" u odnosu na prethodnu godinu i osvariti bolju poziciju u CG unarednom Izještaju DB	UZN u kontinuitetu radi na smanjenju vremen a potrebnog za registra ciju nepokretnosti, ali je samo jedna karika u proceduri registra cije nepokretnosti koju obrađuju e DB	Uprava za nekretnine	I Q	IV Q	<b>kontinuirana aktinov st:</b>	Nije potrebno izdvajanje sredstava						Korišćen a su sredstva iz Budžeta Crne Gore, opredijeljena za UZN	U cilju poboljšanja procesa registracije nepokretnosti UZN je pripremila predlog izmjena i dopuna Zakon a o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i zbog neophodnosti izmjene istog dostavlja MF zahtjev za pokretanjem proced ure. Zbog bizniznih izmjena smatra mo neophodnim urgenc iju u postup anju, koja se odnosi i na gore naved ene obavez e. Takođ e bitna činjenica je i
----------	---	---	--	---	---	----------------------	-----	------	---------------------------------	------------------------------------	--	--	--	--	--	---	--



<b>1.1.4. - M4 - Realizacija preporuka predviđenih akcionim planom 'Giljotine propisa'</b>																
<b>1.1.5. M5 - Nastavak rada na unapređenju e Uprave i pružanju elektronskih usluga</b>																
1.1.5.1.	Uspostavljanje integralnog informacionog sistema u cilju povezivanja i razmjenjivanja podataka po službenoj dužnosti	Uspostavljen integralni informacioni sistemUnaprijeđen rang u DB	Integri informacijski sistem za povezivanje i razmjenu podataka po službenoj dužnosti ne postoji. Postojeći razmje na se obavlja po osnovu memorijalne povezivane s podacima na državni i lokalni nivo.	MJU treba da omogući platformu za razmjenu podataka između državnih institucija (GSB)	<b>PU:</b> Nastavljene aktivnosti na implementaciji novih Web servisa: dodata dva nova servisa iz CRPS registra. <b>UIP:</b> Uprava za inspekcijske poslove je	Poreska uprava Uprava carina Fond PIOUprava za inspekcijske poslove	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	Nacionalni budžet						

1.1.5.2.	Uvođenje potpune elektronske registracije preduzeća	uspostavljena elektronska registracija ili unaprijeden rang u DB.	Kada su u pitanju poreske prijave od 5 najznačajnijih poreskih prijava, trenutno nije moguće dostaviti elektronskim putem samo Godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica (obrazac GPP-FL). Elektronskim putem dostavljanog 99% prijava	Ostvaren napredak u povećanju broja poreskih prijava podnijetih elektronskim putem	n/a	Poreska uprava Ministarstvo javne uprave Ministarstvo finansija	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	U okviru RAR P projekta planiran razvoj novog integriranog IS-a, u okviru kojeg će biti realizovana i ova aktivnost, unaredne dvije godine.	Nacionalni budžet						

poreza na dobit pravnih lica. Pr očenat primje nih Izvješt aja o obraču natom i plaćen om porezu na dohod ak fizičkih lica i doprin osima za obavez no socijal no osigura nje (obraz ac IOPPD ) u prvoj polovin i 2018.g odine je 77%, dok se procen at PDV prijava primje nih u istom period u kreće oko 70%.

1.1.5.3.	Povećanje broja elektronskih servisa na portalu eUprava.me	Broj servisa na portalu	<b>MJU - Dostupno 550 servisa : PU</b> - Ne postoji mogućnost elektronske registracije privrednih društava	<b>MJU - Povećanje broja servisa za 20%; PU - U saradnji sa Ministarstvom javne uprave raditi na poboljšanju e-usluga poreskim obveznicima u smislu da će se omogućiti komplet proces e-registracije privrednih društava, što mora biti u skladu sa Zakonom o privrednim društvi ma čije su izmjenе u toku.</b>	Broj elektro nskih servisa na portalu eUprav e.me u 2019. godini se poveća o na 585.	MJU, Porska uprava	I Q	IV Q	kontinu irana aktivno st	Aktivnosti se odvijaju redovno i nijesu potrebna posebna sredstva									Nastav iti sa poveća njem kvalitet a elektro nskih servisa
1.1.5.4.	Izrada softvera i obuka ponuđača i naručilaca	Uvođenje elektronskog sistema javnih nabavki, uudio korišćenja elektronskih javnih nabavki u ukupnom broju ugovora o javnoj nabavci tokom godine	Početa k implemen taci je ugovor a u trajanju od 36 mjeseci	Završe no kreirani e sistem a javnih nabavak i i uspost avljena pilot faza sa	Sve planira ne aktivno sti za 2019.g odinu su realizov ane.	Minista rstvo finansija	IV Q	IV Q	realizovana aktivno st									U pripre mi je početa k realiza cije Pilot projekta.	



1.2.1.3.	S provođenje obuka državnih službenika u cilju razvijanja vještina za obavljanje ekonomskih i finansijskih analiza u okviru RIA izvještaja	S provođenje većeg broja obuka; Kvalitetni i detaljni RIA izvještaji	4 sprove dene obuke 160 obučen ih službe nika, tokom 2018. godine.	Nastav ak sprove djenja obuka.	U cilju unapre denja fiskalnih analiza u RIA-i u aprili 2019. godine Ministarstvo finansija je u saradnji sa OECD/ SIGMA -om organizovalo obuku za 12 predstavnika Ministarstva finansija. Obavez a sprove djenja analize o uticaju lokalnih propisa utvrđena je članom 71 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG ", br. 002/18) gdje je propisana obaveza organima lokalne uprave da vrše pripremu i procjenu	Ministarstvo finansija	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava						
----------	--	--	--	--------------------------------	--	------------------------	-----	------	------------------------	------------------------------------	--	--	--	--	--	--

analize uticaja odluka i drugih propisa koje donose skupština i predsjednik opštine . Imajući u vidu odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojim se uvodi obaveza sproveđenja RIA analize za propise na lokalnom nivou, Ministarstvo finansija u saradnji sa UNDP-om i Zajednicom opština organizovalo obuku za pripremu Izvještaja o sproveđenoj analizi uticaja propisa (RIA) i primjenu modela



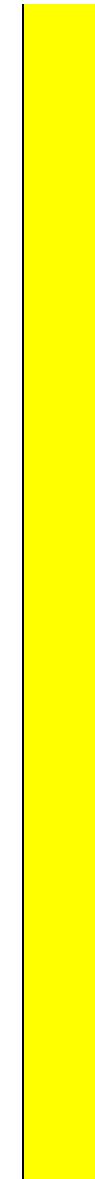




1.3.1.2.	Razmatranje materijala i propisa tokom faza izrade, koji su od značaja za privredu, na sjednicama Savjeta za konkurentnost gdje su članovi predstavnici privrednih udruženja. Analiziranje važećih propisa sa aspekta njihovog uticaja na poslovni ambijent i konkurenost, iniciranje predlaganja izmjena propisa radi pojednostavljivanja, odnosno brisanja procedura koje predstavljaju barjeru za veću konkurenost ili prestanak njihovog važenja.	Razmatranje i usvajanje svih komentara i sugestija zainteresovanih strana, ukoliko se ocjeni njihova opravdanost, radi izrade kvalitetnijeg i primjenjivijeg propisa/materijala.	Od januar a do decem bra 2018. Godine održan a je jedna sjednic a Savjet a. U toku je pripre ma sjednic e, koja će biti održan a u decem bru. Na sjednic i održan oj u julu mjesec u razmat rani su sljedeć i materij ali: Polu godišnj i Izvješt aj o implemen tacijsi PER-a 2018- 2020. Godina ; Dokum ent "Bijela knjiga"- Izvješt aj Savjet a stranih investitora u Crnoj Gori o investi cionoj klimi u	Pripre mljen godišnj i Izvješt aj o radu Savjet a za konkur entnost , koji će sadržat i inform aciju o razmat ranim materij alima. Takođ e, nakon svake sjednic e Savjet a pripre maju se detaljni Zapisni ci, koji sadrže podatk e o razmat ranim temam a, koment are članov a, kao usvoje ne zaključ ke.	Tokom 2019. godine održan o je pet sjednic a Savjeta za konkur entnost . Na Savjetu su razmatrani kako materij ali koje predlaže poslovna zajedni ca tako i materij ali koje predlaže ministarstva. U kontinuitetu se posebna pažnja posveć uje problemima sa kojim se suočava privreda i ulazu se značajni napori na otklanjanju istih. O realizaciji zaključaka redovno se priprema Informa	Ministarstvo finansija i Savjet za konkurenost Sva ministarstva	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava					
----------	---	--	---	--	---	---	-----	------	------------------------	------------------------------------	--	--	--	--	--



slobod  
a  
2018,  
Heritid  
ž  
fondaci  
ja;  
Inform  
acija o  
ocjeni  
kreditn  
og  
rejtinga  
Crne  
Gore  
od  
strane  
rejting  
agencij  
e  
Moody'  
s i  
rejting  
agencij  
e  
Standa  
rd &  
Poor's.  
O  
diskusij  
i l  
zaključ  
cima  
po  
tačkam  
a  
dnevno  
g reda  
pripre  
mljen  
je  
detalja  
n  
Zapisni  
k. O  
statusu  
realiza  
cije  
zaključ  
aka  
nadlež  
ne  
instituc  
ije će  
se  
izjašnj  
avati  
tokom  
pripre  
me  
sjednice  
za  
decem  
bar







1.3.2.1.	Potreba za organizovanje javnih konsultacija (rasprava) u različitim fazama pripreme propisa i strateških dokumenata koji utiču na poslovni ambijent	Razmatranje i usvajanje svih komentara i sugestija zainteresovanih strana, ukoliko se ocjeni njihova opravданost, radi izrade kvalitetnijeg i primjenjivijeg propisa/dokumenta.	Broj javnih rasprava na portalu eUprave 230	Broj javnih rasprava na portalu eUprave povećan za 10%	Na portalu eUprave u 2019. objavljene su 83 javne rasprave, 44 poziva za konsultacije i 35 poziva za učešće u radnim grupama a 48 javnih obavještenja. Izveštaji o primjeni Uredbe o izboru predstavnika NVO u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija u 2019. godini, sadržać će podatke o ukupnom broju obavljenih javnih	Sva ministarstva Ministarstvo javne uprave	I Q	IV Q	<b>kontinuirana aktivnost</b>	Aktivnosti se odvijaju redovno i ne iziskuju posebna sredstva						
----------	--	---	---	--	--	--	-----	------	-------------------------------	---	--	--	--	--	--	--

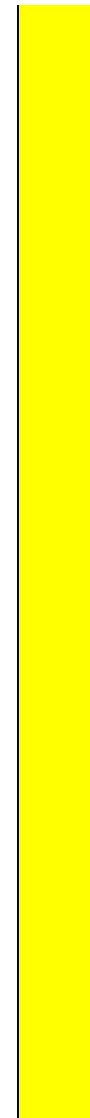
<b>STRATEŠKI CILJ 2: UNAPRJEĐENJE PRISTUPA FINANSIJAMA</b>																				
<i>Indikatori za praćenje ostvarivanja strateškog cilja</i>																				
* Broj podržanih preduzeća																				
* Iznos odobrene podrške																				
<b>Operativni cilj 2.1. Unaprjeđenje ponude i korišćenja postojećih finansijskih instrumenata</b>																				
<b>2.1.1. M1 - Poboljšanje ponude i korišćenja kreditnih i faktoring aranžmana</b>																				
2.1.1.1.	Realizacija kreditnih aranžmana	Broj iznos odobrenih kreditnih plasmana	Broj otvorenih radnih mјesta	Broj preduzeća:	299	Broj preduzeća:	350	Broj preduzeća:	440	Investic iono razvojn i fond CG	I Q	IV Q	Kontinu irana aktivno st						1 2 0 m il E	

			vanih radnih mesta 6.000 (uključ uje i radna mesta u okviru faktorin g aranž mana)	vanih radnih mesta 6.000 (uključ uje i radna mesta u okviru faktorin g aranž mana)	radnih mesta 10.392 (uključu je i radna mesta u okviru faktorin g aranžmana)														
2.1.1.2.	Realizacija faktoring aranžmana	Broj realizovanih faktoring aranžmana; Iznos odobrenih sredstava; Broj očuvanih radnih mesta	Broj realizovanih faktorin g aranž mana: 31 aranz mana; Iznos odobre nih sredsta va: 48,5 mil€	Broj realizovanih faktorin g aranž mana: 30 aranž mana Iznos odobre nih sredsta va: 60 mil€	Broj realizovanih faktorin g aranžmana: 74 aranžmana Iznos odobre nih sredsta va: 101,8 mil€	Investic iono razvojn i fond CG	I Q	IV Q	Kontinu irana aktivno st			6 0 m il E							
2.1.1.3.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, za postojeća pravna lica	Broj preduzeća Vrijednost odobrenih kredita Broj novootvorenih radnih mesta	Broj preduz eća: 7 kredita dodijelj eno preduz ećima/ pravni m licima Vrijedn ost odobre nih kredita: 80.000 .00€ Broj novoot vorenih radnih mesta: 16 novih radnih mesta	Broj preduz eća: 5 kredita dodijelj eno preduz ećima/ pravni m licima Vrijedn ost odobre nih kredita: 40.000 .00€ Broj novoot vorenih radnih mesta: 8 novih radnih mesta (projek cija urađen a na osnovu broja	Broj preduz eća: 9 kredita dodijelj eno preduz ećima/ pravni m licima Vrijedn ost odobre nih kredita: 80.000. 00€ Broj novoot vorenih radnih mesta: 16 novih radnih mesta	Zavod za zapošlj avanje Crne Gore	I Q	IV Q	Kontinu irana aktivno st		40.000,0 0€ (projekcija urađena na osnovu broja dodijeljen ih kredita u prethodn e 3 godine)			80.000,0 0€					

				dodijelj enih kredita u pretho dne 3 godine )															
<b>2.1.2. M2 - Unapređenje ponude i mogućnosti korišćenja bespovratne podrške (grantova)</b>																			
2.1.2.1.	Implementacija Programa povećanja regionalne i lokalne konkurenčnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja 2017-2020	Broj preduzeća koji je podržan Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove za uvođenje standarda i akreditaciju	Broj ugovorenih subven cija za 35 preduz eća u ukupno m iznosu 100,48 2	Broj podrža nih preduz eća minimu m 40	Broj podrža nih preduz eća 71	Minista rstvo ekono mije	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	140.000, 00						268.520, 55			
2.1.2.2.	Implementacija Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda(„Službeni list CG”, broj 22/17) Uredba o uslovima, načinu i dinamici sprovodenja mjera agrarne politike - AGROBUDŽET	Broj registrovanih proizvoda šemama kvaliteta Broj proizvođača koji su uveli standard kvaliteta i bezbjednosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	Broj registr ovanih proizvo da šemam a kvalitet a: 4 Broj proizvo dača koji su uveli standa rd kvalitet a i bezbjednosti poljopriv rednih i prehra mbenih proizvo da:50	Broj registr ovanih proizvo da šemam a kvalitet a: 7 Broj proizvo dača koji su uveli standa rd kvalitet a i bezbjednosti poljopriv rednih i prehra mbenih proizvo da:100	Broj registr ovanih proizvo da šemam a kvalitet a: 7 Broj proizvo dača koji su uveli standa rd kvalitet a i bezbjednosti poljopriv rednih i prehra mbenih proizvo da: 4	Minista rstvo poljopriv redne i ruralnog razvoja	I Q	IV Q	Kontinu irana aktivno st						38970				

2.1.2.3.1.	Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije	Broj preduzeća koji je podržan Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove Vrijednost nabavke opreme	Broj podržanih preduzeća 7	Broj podržanih preduzeća minimu m 10	Broj preduzeća koji je podrža n Progra mom: <b>11</b> Vrijedn ost finansijske podršk e kroz grantov e: <b>155.73</b> <b>6 €</b> Vrijedn ost nabavk e opreme : <b>1.213.7</b> <b>86,69</b> <b>€.</b> U tom smislu, po osnovu 11 prijava odobre no 155.73 6 € bespov ratnih sredsta va ME, 988.98 0 € kreditni h sredsta va IRF i nabavljen o 1.213.7 86,69 € mašina i prateće opreme . Dodatn o, od dodijelj enih sredsta va isplaće no je	Ministarstvo ekonomije u saradnji sa IRFCG	I Q	IV Q	1. kontinuirana aktinov st	150.000, 00					116.636, 00			
------------	--	---	----------------------------	--------------------------------------	---	--	-----	------	----------------------------	-------------	--	--	--	--	-------------	--	--	--

116.63  
6 €.  
Odobre  
na  
pomoć  
u  
iznosu  
39.100  
€,  
ukoliko  
se  
započe  
ta  
investic  
ija u  
potpun  
osti  
realizuj  
e  
početk  
om t.g,  
će se  
ispлатити  
u 2020.  
години.  
Имајући  
у виду,  
да уз  
постоје  
ћу  
структур  
у и  
врсту  
опреме  
у  
предуз  
ећима  
није  
могућ  
е  
обезбј  
едити  
дугор  
очан  
раст  
производње,  
потребн  
о је  
наставити  
са  
примјен  
ом  
овог  
модела  
подршк  
е и у  
нaredн  
ом  
периоду  
.



2.1.2.3.	Implementacija Programa podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori	Broj klastera koji su podržani Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove	Broj podržanih klastera 10 u ukupnom iznosu 107,658	Broj podržanih klastera minimu m 10	Broj podržanih klastera 7	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	150.000,00					56.501,93					
2.1.2.4.	Implementacija Programa podrške za modernizaciju prerađivačke industrije 2018-2020	Broj preduzeća koji je podržan Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove Vrijednost nabavke opreme	Broj podržanih preduzeća 7	Broj podržanih preduzeća minimu m 10	Broj podržanih preduzeća koji je podržan u saradnji sa IRFCG <b>11</b> Vrijednost finansijske podrške kroz grantove: <b>155.736 €</b> Vrijednost nabavke opreme: <b>1.213.786,69 €.</b>	Ministarstvo ekonomije u saradnji sa IRFCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	150.000,00					116.636,00					U pitanju je kontinuirana aktivnost sa zadovoljavajućim rezultatima. U tom smislu, po osnovu 11 prijava odobreno 155.736 € bespovratnih sredstava ME, 988.980 € kreditnih sredstava IRF i nabavljenog 1.213.786,69 € maština i prateće opreme. Dodatno, od dodijeljenih sredstava isplaćeno je 116.636 €.



2.1.2.5.	Implementacija Programa za unapređenje inovativnosti MSP 2018-2020	Broj preduzeća koji je podržan Programom Vrijednost finansijske podrške kroz grantove za unapređenje inovativnosti	Broj podržanih preduzeća 9 u iznosu 30,000	Broj podržanih preduzeća minimu m 10	Broj podržanih preduzeća 22	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	50.000,00					60.559,00				
2.1.2.6.	Uredbe o podsticanju direktnih investicija ("Službeni list Crne Gore" br. 80/15)	Broj potpisanih/zaključenih ugovora/vrijednost investicionih projekata Broj finalizovanih projekata /vrijednost realizovanih investicija Povećanje broja zaposlenih kroz otvaranje novih radnih mesta	Potpisana 3 ugovor a i dodjeljena sredstva u vrijednosti od 329.999,98€	Usvaja nje nove Uredbe /Programske linije za podsticajne direktnih investicija Dodjeljene subvencije za minimum 3 preduzeća	Potpisana na 5 ugovora i dodjeljena sredstva u vrijednosti od 969.499,66€	Ministarstvo ekonomije, Sekretarijat za razvojne projekte	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	1.050,00 0,00					1.080,49 9,66				
2.1.2.7.	Implementacija Programa podsticanja mjera u oblasti turizma	Broj realizovanih projekata/vrijednost podržanih projekata	30 podržanih projekata u 2018.g . u okviru Mjere I - Razvoj inovativnih turističkih proizvoda koji obogaćuju turističku ponudu. Vrijednost podržanih projekata: 110.450,00€;	30 podržanih projekata	111 podržanih projekata kroz Program podsticanja mjera u oblasti turizma za 2019/2020	MORT	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	120.000, 00					550.000, 00				

2.1.2.8.	Realizacija programa IPARD II -Mjera 3	Broj MSP preduzeća iz oblasti poljoprivredne proizvodnje podržanih Programom Vrijednost podrške Broj otvorenih radnih mesta	Prvi IPARD javni poziv za mjeru 3 bio je otvorena za podnošenje aplikacija od 16. maja do 16. jula i primljeno je ukupno 45 zahtjeva, sa ukupnim iznosom investicija 27,8 miliona EUR, dok potencijalna podrška iznosi 13,9 miliona EUR. Zahtjevi su u proceduri.	Broj preduzeća podržana nih Programom: 40 projekata Vrijednost finansijske podrške: 1,424,559,12 EUR; Broj otvorenih radnih mesta: 30	Tri preduzeća podržana Programom; Vrijednost finansijske podrške: 1,424,559,12 EUR; Broj otvorenih radnih mesta: 30	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	II Q 2021, s obzirom na to da rokovi ugovorima o dodjeli sredstava besplatne podrške još uvijek traju, a samim tim i realizacija investicija	1.225.58 8,25	3. 67 6. 67 2, 89	4.89 6.75 3,76	356.139, 78	1. 06 8. 41 9, 34	2.022 .873, 96
2.1.2.9.	Program podrške razvoju zanatstva	Broj podržanih zanatlija; Iznos podrške	1 projekt	Podržano 5 zanatlija a kroz finansijsku podršku	Podržana 3 projekta zanatliji a kroz finansijsku podršku u iznosu od 1.021,68€	Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	50.000,00				1.021,68		U okviru Programa za unapređenje konkurenčnosti privrede za 2019. godinu, Programска линија за развој занатstva













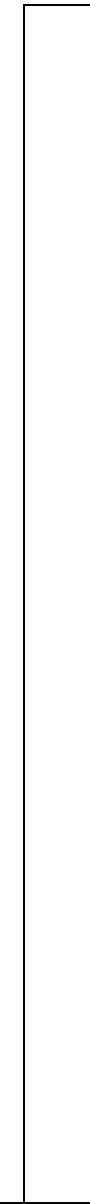
2.2.4.1.	Učešće IRF CG u COSME programu	Usvojena aplikacija IRFCG za učešće u COSME programu-instrument kreditnih garancija za finansijske posrednike	COSME aplikacija od strane IRF CG prihvaćena. Usglašavanje Ugovora je u toku i očekuje se početkom 2019.godine	Početak realizacije Q1 2019, nakon potpisivanja ugovora	U martu 2019, IRFCG-je potpisao Ugovor sa Evropskim investicionim fondom o pristupanju COSME Garantnom fondom. Ovim Ugovorom je pokriven obim portfelja do 75 mil EUR u periodu od 3 godine.	Investicione razvojne fondove CG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost							
2.2.4.2.	Razvoj modela izdavanja kreditnih garancija iz COSME programa	Razvijen model izdavanja kreditnih garancija Broj plasmana/kreditnih garancija bez potrebe obezbeđenja kolateralna	Razvijeni nacrt modela izdavanja garancija	Realizacija modela izdavanja kreditnih garancija Broj plasmana/kreditnih garancija: 30 izdatih garancija	U novembru 2019.godine IRF CG je počeo sa realizacijom ovog aranžmana kroz program garantnih šema na bazi 2 namenske kreditne linije: 1. EU COSME programa	Investicione razvojne fondove CG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	25 mil						

2.2.4.4.	Korišćenje instrumenta WB EDIF/ENIF fonda	Promocija instrumenta ulaganja u vlasnički kapital; Broj preduzeća korisnika ENIF fonda za inovativna MSP	U 2018. promovisan je ENIF fond za ulaganj a u vlasnički/rizični kapital za start up i inovati	Promo cija instrum enta ulaganj a u vlasnički kapital: Učešće na najmanje jednom događaju	Broj preduz eća korisnik a ENIF fonda: U 2019. su podrža na 2 inovativna start up preduz eća u	ME/Inv esticione razvojn i fond CG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	7 7 0 0 0				

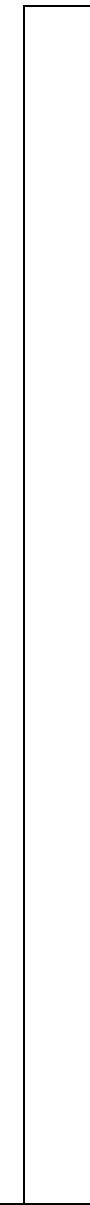
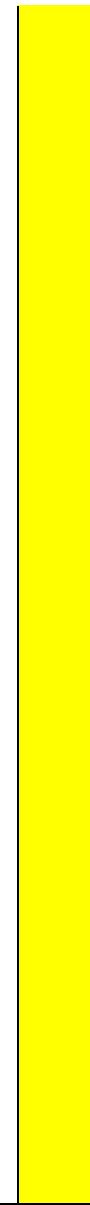
		vna MSP na jednom događ aju u Podgor ici (digitali zuj.me)	Broj preduz eća korisni ka ENIF fonda: 1 preduz eće finansir ano kroz vlasnič ki kapital od strane ENIF fonda	ukupno m iznosu od 430.00 06 iz sredsta va ENIF fonda za inovativ na preduz eća (WB EDIF progra m).												2016), kako bi što veći broj start up preduz eća bio upozn at sa instru mento m i dobjio podršk u kroz ulaganj e u vlasnič ki kapital.
--	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---



que Internationale iz Francuske, u konzorcijumu sa Business France i Bpifrance Financement SA. Implementacija projekta počela je 15. novembra 2018. godine i trajaće 24 mjeseca, odnosno do novembra 2020. godine. Projekt pruža direktnu podršku Ministarstvu ekonomije za unaprijeđenje implementacije Strategije za razvoj mikro, malih i srednjih preduzeća 2018-2020. Projekt



om će biti realizovana pilot grant šema za unaprijedjenje konkurenčnosti i privrede Crne Gore. Ukupna vrijednost pilot grant šeme je 70,000.00 EUR. Tokom 2019. godine pripremljena je tenderska dokumentacija za ukupno devet ugovora u okviru Akcijskog programa za 2016. Godinu (IPA 2016). U toku 2020. godine planiran je početak svih devet projekata, od čeg četiri projekta IPA 2016 koji će direktno





2.2.4.6.	Prezentacija i promocija mogućnosti učešća na konkursima EU programa za kulturu Kreativna Evropa u cilju razvoja Kreativnih industrija i preduzetništva u kulturi	Broj podržanih projekata MMSP preduzeća u kreativnim industrijama	Broj podržanih projekata MMS preduzeća u kreativnim industrijama: 10 projekata MMSP	Broj podržanih projekata MMSP u kreativnim industrijama: 10 projekata MMSP	Realizacija radioničkih stručno-informativnih sesija u cilju prezentacije i promocije mogućnosti učešća na konkursima EU programa Kreativna Evropa - potprogrami Kultura i MEDIA: 7 realizovanih radionic i infodana.	Ministarstvo kulture/ Filmski centar Crne Gore	I Q	IV Q	<b>kontinuirana aktivnost</b>	Godišnja kontribucija - 60.000€	Gran t EU za aktivnosti Des ka za Krea tivnu Evro pu u Crnoj Gori - 1500 0€	Godišnja kontribucija - 60.000€	Gran t EU za aktivnosti Des ka za Krea tivnu Evro pu u Crnoj Gori - 1500 0€	Od Progra ma Kreativ na Evropa se na godišnjem nivou može ostvariti podrška za projekt e koji aplicira ju na konkurse potprograma Kultura i MEDIA. Ukupna sredstva koja se na taj način mogu dobiti variraju iz godine u godinu, u zavisnosti od broja poziva, aplikabilnosti projekata iz Crne Gore na pojedinacne pozive, kao i od zainteresovanosti eventualnih aplikantata. U
----------	---	---	---	--	---	--	-----	------	-------------------------------	---------------------------------	---	---------------------------------	---	---

																	2019. godini nije bilo podržanih projekata iz ovog fonda, za razliku od 2018. kada je broj podržanih projekata bio 13.
2.2.4.7.	Nastavak procedure za pristupanje potpornom fondu za kinematografiju Savjeta Europe Eurimages	Sticanje statusa zemlje članice; Broj podržanih projekata MMSP u oblasti filma i kinematografije	Pripremne aktivnosti za pristup fondu Eurimages	Broj podržanih projekata MMSP u oblasti filma i kinematografije: 1	Crna Gora je u januaru 2019. godine postala članica fonda EURIMAGES. Tokom 2019. Crna Gora je kroz tri konkursa za sufinansiranje projekata dobila sredstva za tri filma kao većinski ili manjinski koproducent: Kravava osveta, Roda i Prvi maj, u ukupnom iznosu od 310,00	Ministarstvo kulture/ Filmski centar Crne Gore	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	Godišnja kontribucija: 122.431 €							





2.3.2.2.	Promocija koncepta "andeoskog investiranja" kroz rad Crnogorske mreže biznis anđela MEBAN	Promocija koncepta „andeoskog investiranja“ odnosno investiranja ostvarenih preduzetnika u nove preduzetnike i preduzetničke projekte u najranijoj fazi. Realizovane investicije, edukacija/mentorska podrška/podrška a studentima i mladima u cilju razvoja preduzetničkih ideja.	U toku 2018. godine, podrška MEBA N-a preduzetničkim projektima je pružen a na VIII Berzi preduzetničkih ideja održan oj na Dan pobjede odnosno Dan Europe 9.maja na UDG-u. Investicije su iznosile po 2.000 € za projekte Treasur Hunt of Monte negro i Touristi co. Promocija koncepta je izvršena na 3 međunarodne konferencije. Mentor ska podrška a studentima i mladim a u cilju	U toku 2019. godini je planirana podrška MEBA N-a preduzetničkim projektima na IX Berzi preduzetničkih ideja koja je održana na Dan pobjede odnosno Dan Europe 9.maja na UDG-u. Mentor ska podrška i podrška studentima i mladim a u cilju razvoja preduzetničkih ideja: podrška za 2 mlada preduzetnika/studenta	Podrška MEBA N-a preduzetničkim projektima na IX Berzi preduzetničkih ideja koja je održana na Dan pobjede odnosno Dan Europe 9.maja na UDG-u. Mentor ska podrška i podrška studentima i mladim a u cilju razvoja preduzetničkih ideja: podrška za 2 mlada preduzetnika/studenta	I Q	IV Q	realizovana aktivnost						5.00 0,00	2000	
----------	---	--	--	---	--	-----	------	-----------------------	--	--	--	--	--	--------------	------	--



2.4.1.1.	Donošenje i primjena Zakona o izmjenama Zakona o sporazumnoj finansijskoj restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama kojim će se produžiti njegova primjena za godinu dana	Iznos kredita kod kojih jeinicirano restrukturiranje / potpisani sporazumi o postignutoj saglasnosti za učestvovanje u finansijskom restrukturiranju (ukupno, pravna lica, fizička lica); Iznos realizovanih restrukturiranih kredita (ukupno, pravna lica , fizička lica).	Iniciran o restruk turiranj e: ukupno 20,8 hilj. € od čega se cijeloku pan iznos odnosi na fizička lica. Iznos realizo vanog restruk turiranj a duga: ukupno 36.668 ,6 hilj. € od čega fizička lica 1.563, 5 hilj. € i pravna lica 35.105 ,1 hilj. € (stanje na dan 30.09. 2018.g .)	Primje na Zakon a je planira na do maja 2019. Projek ciju nije moguć e dati jer se proces restruk turiranj a zasniv a na princip u dobrov oljnosti .	Zakon o izmjeni Zakona o sporaz umnom finansijskom restrukt uriranju dugova prema finansijskim instituci jama objavlje n je u "Sl. listu Crne Gore", br. 43/18. Zakon je prestao da važi krajem maja 2019.g odine. Ukupna vrijedn ost restukt uran kredita u skladu sa ovim zakono m je iznosila 36,8 mil.eur a.	Central na banka Crne Gore	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.						
----------	--	---	--	--	--	----------------------------	-----	------	-----------------------	--	--	--	--	--	--	--

2.4.1.2.	Implementacija Zakona o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima	Kreiranje baze podataka o poslovanju subjekata sa brojem subjekata koji pružaju finansijske usluge; Unapređenje funkcionalnosti Kreditnog registra, poboljšanje kvaliteta usluga, implementacija novih proizvoda (produžetak rada kreditnog registra, omogućavanje učitavanja ispravnosti dostavljenih izvještaja, izmjena i dopuna Izvještaja o zaduženju klijenta, set novih izvještaja za korisnike sistemskog karaktera, kreiranje izvještaja o istorijskim podacima o klijentu).	Broj nebankarskih finansijskih subjekata koji koriste usluge Kreditnog registrara na 31.10. 2018.g. iznosi 8 (7 MF i IRF CG); Broj proizvoda Kreditnog registrara na 31.10. 2018.g. - dostupnih finansijskim institucijama iznosi 6. Napomena: Postojće nebankarske finansijske institucije (MFI, lizing i faktoring) imaju zakonsku obaveznu da podnesu zahtjev za preregistraciju odnosa	Procjenjuje se da će 11 nebankarskih finansijskih institucija izvestavati od 2019.g. Kvalitet postojećih proizvoda u smislu obuhvatnosti će biti znatno poboljšan tokom 2019.g.	Na kraju 2019.g odine, osim 13 poslovnih banaka i 2 banke u stečaju, 17 nebankarskih finansijskih institucija dostavljaju podatke Kreditnom registru i to: 7 mikrokreditnih finansijskih institucija, 2 lizing kompanije, 1 faktoring kompanija, Investicijono razvojni fond i 6 posebnih obveznika izveštavanja. Svi oni, osim banaka u stečaju i posebnih obveznika izveštavanja koriste i usluge	Centralna banka Crne Gore	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.					
----------	---	---	--	---	---	---------------------------	-----	------	-----------------------	--	--	--	--	--	--









3.1.1.1.	Urađeno najmanje 50 modularizovanih obrazovnih programa za stručne škole zasnovanih na ishodima učenja u kojima je data preporuka za dostizanje ključne kompetencije "preduzetništvo"	Programi usvojeni od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i implementacija započeta u septembru 2018.godineParticipacija UPCG u RG i tripartitnim tijelima koja odobravaju inicijative za razvoj kvalifikacija, standarde zanimanja i obrazovne programe (Nacionalni savjet za obrazovanje, Odbori, sektorske komisije...)	Urađeni i i usvojeni standardi zanima nja za obrazo vne progra me	Usvojeni no najmanje 15 obrazo vnih progra ma	Za školsku 2019/2020. godinu priprem ljenje je 15 novih obrazo vnih progra ma od čega je 8 progra ma u četvoro godišnj em trajanju , 4 u trogodi šnjem. Pored toga, priprem ljenja su i tri obrazo vna progra ma za učenike sa posebn im obrazo vnim potreba ma.	CSOU PCG	I Q	IV Q	realizovana aktivno st	50000								
3.1.1.2.	Uvođenje modula preduzetništvo kao obaveznog u nastavnom planu i programu za sve obrazovne programe	Programi usvojeni od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i implementacija započeta u septembru 2018.godine	Modul Preduz etništvo je razvije n u pretho dnom period u i preuze mi se za nove progra me	Novi obrazo vni progra mi sadrže Preduz etništvo	Svi obrazo vni progra mi na III i IV nivou sadrže obavez ni modul preduz etništvo	Centar za stručno obrazo vanje	I Q	IV Q	realizovana aktivno st	nije potrebno izdvajanj e sredstava								

3.1.1.3.	Međupredmetna tema preduzetničko učenje uređena u skladu sa novim evropskim okvirom ključnih kompetencija i dokumentom EntreComp za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i Srednje opšte obrazovanje	Formirana krovna komisija i komisije po nivoima obrazovanja	Jedna krovna komisija i tri komisije po nivoima obrazovanja	U obrazovnim ustavama se implementira međupredmetna tema preduzetničko učenje kojaje uskladena sa Evropskim ovicom ključnih kompetencija za cijeloživotno učenje.	Formirane radne grupe za unapređenje ključne kompetencije Preduzetništvo	Zavod za školstvo	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava									
3.1.1.4.	Nastavak organizovanja obaveznog i izbornog predmeta Preduzetništvo i inovacije na većini fakultetskih jedinica Univerziteta Donja Gorica, unapređenje studijskog programa Preduzetništvo, menadžment i biznis	Programi usvojeni od strane NNV fakulteta	Više od 250 studenata slušalo predmet Preduzetništvo i inovacije: Oko 50 studenata	Realizacija predmeta Preduzetništvo i inovacije na 6 studijskih programima.	Realizacija predmeta Preduzetništvo i inovacije na 7 studijskih programima.	Univerzitet Donja Gorica - UDG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.									
3.1.1.5.	Program za izborni predmeta Preduzetničko učenje za 7. ili 8. ili 9. razred osnovne škole distribuiran svim osnovnim školama	Programi usvojeni od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i implementacija započeta u septembru 2018.godine	1 program	Program se realizuje u 52, odnosno 32% osnovnih škola	Program je usvojen od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje i realizuje se od školske 2019/20 godine (52 OŠ)	Zavod za školstvo	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava									Praćenje sprovođenja programa

### **3.1.2. M2 - Kontinuirana obuka nastavnika u dijelu sprovodjenja preduzetnickog ucenja kao ključne kompetencije**





3.1.3.1.	Potpisivanje sporazuma o saradnji kojim se omogućava realizacija (plaćene) prakse i jačanje preduzetničkih kompetencija mladih	Nastavak saradnje UPCG i obrazovnih institucija na polju kreiranja i implementacije obrazovnih politika: unapređenje zakonodavnog okvira, upisna poliktička, realizacija praktične nastave, profesionalne prakse i dualnog oblika obrazovanja. Broj potpisanih sporazuma, broj realizovanih praksi	<b>EF - Sklopljeni 10 sporazuma o saradnji. Više od 20 studenata obavilo stručnu praksu.</b> <b>UPCG</b>	<b>EF - Više od 30 studenata obaviće stručnu praksu.</b> <b>UPCG</b>	UPCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	0					UPC G - 2000	UPC G - 2000	
3.1.3.2.	Unaprijeđen proces uključivanja preduzetnika sa uspješnom biznis praksom u praktičnu nastavu/sklapanje ugovora o saradnji između obrazovnih institucija i privrednih subjekata	Uspostavljena nova prosvjetno-poslovna partnerstva i povećan broj škola i učenika na praksi i u dualnom sistemu obrazovanja kao i povećan broj privrednika sa uspješnom biznis praksom u praktičnoj nastavi Unaprijeđena saradnja između privatnog sektora i obrazovnih institucija	<b>MBA - Organ ozovan a 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 učesnika</b>	<b>MBA - Organ ozovan a 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 učesnika</b>	PKCG: Organi zovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija sa 46 učesnika MBA: Organo zovana 2 susreta privrednika i obrazovnih institucija za oko 40 učesnika	PKCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	0				500 €-MBA	nastavak saradnje i ramjenja informacija između dvije institucije u cilju stvaranja standarda kvalitetnosti radne snage za tržite rada: nastavlja se uspešna saradnja između obrazovnih institucija i privrednih subjekata	





3.1.3.4.	Implementacija Nacionalnog okvira kvalifikacija	Usvojeni novi standardi zanimanja i formirane nove sektorske komisije	Formirane 4 nove sektorske komisije u 2018. godini. Ukupno formirano 15 sektorskih komisija od 2015. godine. Usvojeni 51 standard zanimanja.	Usvojeno minimum 30 novih standarda zanimanja	Održano 7 sjednica Savjeta za kvalifikacije. Usvojeno: - 65 standarda kvalifikacija: 15 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja i 50 standarda stručnih kvalifikacija. Usvojeno: - 55 standarda zanimanja; - 5 inicijativa za razvijanje kvalifikacija nivoa obrazovanja iz oblasti visokog obrazovanja (nivoi VI-VIII); - 3 inicijative za razvijanje stručnih kvalifikacija: 2 inicijative za razvijanje	Savjet za kvalifikacije, Sektorske komisije, Ministarstvo prosvjete	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	122700					122700			
----------	---	---	--	---	--	---	-----	------	-----------------------	--------	--	--	--	--	--------	--	--	--

			je stručni h kvalifik acija iz oblasti stručno g obrazo vanja (nivoi II-V) i 1 inicijati va za razvijan je stručne kvalifik acije iz oblasti visokog obrazo vanja (nivoi VI-VIII);										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--



3.1.3.5.	Sprovođenje praktične nastave u nastavnim bazama	U skladu sa reformisanim modelom studija i usvojenjem novim nastavnim planom, značajna pažnja u nastavnom procesu je posvećena jačanju praktične nastave koja postaje sastavni (obavezni) dio procesa nastave koji podrazumijeva praktičan rad u cilju sticanja praktičnih znanja, vještina i kompetencija studenata. U tom smislu, tokom ove godine započet je program održavanja praktične nastave u značajnom broju privrednih subjekata, sa posebnim naglaskom na preduzetništvo i MMSP.	Nastavne baze za praktičnu nastavu - sklopljeni sporazumi o saradnji i sa MMSP. Više od 30 studenata obavilo stručnu praksu. Za više od 10 njih obezbijedeno zaposlenje.	Više od 30 studenata obavilo stručnu praksu. Za više od 10 njih obezbijedeno zaposlenje.	Ekonomski fakultet	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nijesu potrebna sredstva. Realizacija kroz interne resurse fakulteta.					
----------	--	--	--	--	--------------------	-----	------	-----------------------	---	--	--	--	--	--

### **3.1.4. M4 - Promocija uvođenja preduzetništva u sve studijske programe u visokom obrazovanju;**

3.1.4.1.	Nastavak promocije preduzetništva i preduzetničkog učenja na Univerzitet Donja Gorica	Organizacija Škole preduzetništva i inovacija za mlade, Poslovni Izazov Zapadnog Balkana, Case Study Show, kao i obilježavanje Globalne nedelje preduzetništva. Takmičenje u izradi biznis planova i razvijanje biznis ideje; izrada studija slučaja; organizovanje preduzetničkih konferencija, organizacija Preduzetničke tribine na kojoj učestvuju poznati preduzetnici, organizacija radionica; učešće na prestižnim međunarodnim takmičenjima.	Više od 500 srednjo školaca koji će učestvovati u Školi preduzetništva, Poslovni izazov Zapadnog Balkana i Case Study Show - izradi biznis plana u studiju koji 2017-18. godini; Više od 130 prijava studenata i srednjo školaca za učešće u Berzi preduzetničkih ideja. Organizovano gostovanje za više od 20 uspešnih preduzetnika;	Više od 300 srednjo školaca koji će učestvovati u Poslovnom izazovu, Case study show u 2019. godini. Više od 200 prijava studenata i srednjo školaca za učešće u Berzi preduzetničkih ideja. Organizacija više od 20 Preduzetničkih tribina.	Univerzitet Donja Gorica - UDG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	0					3.00 0,00					4000	
----------	---	--	---	--	--------------------------------	-----	------	-----------------------	---	--	--	--	--	--------------	--	--	--	--	------	--

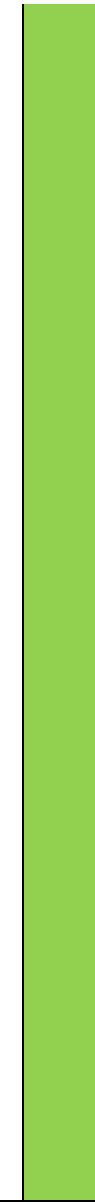
3.1.4.2.	Nastavak dobre prakse promocije preduzetništva na pojedinim fakultetima (npr. Ekonomski fakultet UCG)	Takmičenje u izradi biznis plana; izrada studija slučaja; organizovanje preduzetničkih konferencija, tribina i radionica; gostovanje uspješnih preduzetnika; učešće na prestižnim evropskim takmičenjima	Više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana u studijskoj 2017-18. godini; Organizovano gostovanje za više od 10 uspješnih preduzetnika.	Više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana u studijskoj 2018-19. godini na Ekonomskom fakultetu i Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Planirano je gostovanje više od 10 uspješnih preduzetnika. Razrad a studija slučaja . Promocija dobre preduzetničke prakse.	Jačanje preduzetničkih kompetencija - više od 300 studenata učestvovalo u izradi biznis plana; promocija najboljih biznis ideja; izrada studija slučaja; organizovano gostovanje uspješnih preduzetnika; počasni poziv i učešće na takmičenju WorldSkills Rusija 2019;	Ekonomski fakultet	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost;	Nije potrebna sredstva iz budžeta. Realizaciju kroz interne resurse fakulteta.					
----------	---	--	---	---	--	--------------------	-----	------	---------------------------	--	--	--	--	--	--

3.1.4.3.	Promocija rezultata ostvarenih na Euroskills takmičenju 2018. godine	Učešće i ostvareni rezultati na prestižnim evropskim takmičenjima.	Tim Ekonomskog fakulteta osvojio je drugo mjesto i srebrnu medalju u oblasti preduzetništva na evropskom takmičenju EuroSkills 2018, koje je održano u Budimpešti. Naime, najveće evropsko takmičenje u vještinstama, koje se održava svake druge godine, ove godine je okupilo više od 500 takmičara iz 28 evropskih zemalja. Tim Ekonomskog fakulteta je na taj način ponovo	U 2019. godini planira n je nastavak kampanje za širanje preduzetničke kulture u Crnoj Gori, na način što će učesnici EuroSkills-a podijeliti svoja iskustva sa takmičenja i govoriti o ulozima i značaju preduzetništva za razvoj društva, u okviru tribina, okruglih stolova, ali i putem medija. Selekcija kandidata i višemjesečna priprema takmičara za EuroSkills 2020.	Učešće na takmičenju WorldSkills Rusija, održanom u novembru 2019. godine (počasni poziv za učešće). Promocija preduzetništva u okviru tribina, okruglih stolova, ali i putem medija.	Ekonomski fakultet	I Q	IV Q	2. Realizovana aktivnost;	Nije su potrebna sredstva iz budžeta. Realizaciju kroz interne resurse fakulteta.			

donio uspjeh našoj zemlji, nakon što je prošlog puta na navedenom takmičenju tim za preduzetništvo osvojio zlatnu medalju. Disciplinu preduzetništvo (Entrepreneurship - Business Development) je sačinjala tim Ekonomskog fakulteta – takmičari Aleksandra Jovanović i Nikola Martinović, dok su prodekan za nastavu prof. dr Boban Melović i pripravnik Bojan Pejović imali ulogu mentor



a – ekspert a u pripre mi takmič ara. Zadatak koji su takmičari dobili u Budimpešti odnosi o se na jedan od 17 globalnih ciljeva Ujedinjenih nacija i bio je iz oblasti upravljanja otpadom, odnosno odgovorne potrošnje (Waste Management – Responsible Consumption). Na osnovu dobijenog zadatka takmičari su, kroz deset modula, napravili detaljn u razrad u biznis







3.2.2.4.	Advice for Small Businesses - Savjeti za mala preduzeća (Uključujući Zene u biznisu)	Broj organizovanih obuka na različite teme; Broj preduzeća/pola znika obuka	30 preduzeća je ucestvovalo na dvodnevnoj radionici na temu "Upravljanje zaliha ma"	Broj organizovanih obuka na različite teme: 3-4 teme i radioničice; Broj preduzeća/polaznika obuka: do 50 preduzeća;	40 preduzeća ucestvovalo na dvije visezne radionice na teme: "Prenos vlasništva i upravljanja na sledeću generaciju" i "Od preduzetnice do preduzeća"	EBRD	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva	2000	0				4000	800	1400	
<b>Operativni cilj 3.3: Promocija cijeloživotnog preduzetničkog učenja u cilju povećanja zapošljivosti ljudskih resursa u Crnoj Gori</b>																			
3.3.1. M1.- Razvoj sistema neformalnog obrazovanja za unapređenje znanja i vještina;																			
3.3.1.1.	Organizacija i sprovođenje edukativnih aktivnosti u cilju unapređenja i jačanja preduzeničkih znanja i vještina	Realizovano oko 100 edukativnih aktivnosti za oko od 300 učesnika.  Održano 16 seminara, 8 radionica i 2 obuke u toku 2017 u PKCG	n/a	<u>PKCG</u> - Realizovano preko 30 edukativnih aktivnosti za više od 900 učesnika; <u>UPCG</u> – Održano minimim 10 događaja na teme relevantne za	PKCG - 76 edukativnih aktivnosti sa 4690 učesnika; UPCG: Realizovano više od 15 događaja na teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata, za	ZZCG, PKCG, UPCG, Ministarstvo ekonomije	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava						PKC G - 6,00 0 €	PKC G - 15,20 0 €	U cilju unapređenja i jačanja preduzetničkih znanja i vještina i kontinuirano se sproveđe obuke	



Operativni cilj 4.1. Dalji razvoj sistema za podršku preduzetničkom ekosistemu																	
4.1.1. M1 - Jačanje institucionalne podrške za razvoj MMSP																	
4.1.1.1.	Ustavljena nacionalna centralna jedinica za kreiranje i implementaciju programa podrške MMSP	Formiran Direktorat koji predstavlja svojevrsni "one stop shop" za postojeće i potencijalne MMSP u okviru kojeg posluje 5 Direkcija za pružanje podrške MMSP: Direkcija za investicije i unapređenje poslovnog ambijenta, Direkcija za saradnju sa biznis zajednicom, Direkcija za razvoj MSP, Direkcija za upravljanje projektima finansiranim iz EU pretprištupnih fondova, Direkcija za jačanje preduzetništva kroz međunarodne projekte.	Formiran Direktorat za investicije, razvoj malih i srednjih preduzeća i upravljanje EU fondovima, Operativno 5 Direkcija; Usvojena sistematisacija	Sprovođenje redovnih aktivnosti u okviru Direktora, kreiranje i implementacija programa podrške MSP.	Kreirani azurirani programi podrške, izrada Akcionih planova za strateška dokumenta, praćenje indikatora za SBA	MEK	IQ	IV Q	Kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava						
4.1.1.2.	Formiranje Savjeta za MMSP u cilju koordinacije aktivnosti provođenja politike MMSP, definisanja instrumenata i mehanizama za provođenje politike MMSP i njeno usklađivanje sa drugim strateškim dokumentima.	Formiran Savjet; Usvojen Pravilnih o radu; Broj održanih sastanaka; Broj usvojenih dokumenata.	Aktivnost nije realizovana u 2018	Formiran Savjet/ Koordinacioni tim za provođenje i praćenje politike MMSP	n/a	MEK	III Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Aktivnosti na koordinaciji praćenja Akcionih planova sprovode se redovno u saradnji sa institucijama nosiocima aktivnosti	nije potrebno izdvajanje sredstava						

									ost. Nije planir ano formir anje poseb nog tijela u 2020. godini .							
4.1.1.3.	Koordinacija i realizacija preporuka Akt-a o MSP	Indeks MSP	Indeks MSP 2016. godina; Izvršena procjena indikatora u 10 oblasti	Indeks MSP 2018. god.	Objavljeni rezultati i pozicije Crne Gore kroz 10 oblasti i date preporuke.	MEK, resorna ministarstva	II Q	IV Q	realizovana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava					
4.1.1.4.	Jačanje saradnje između institucija za podršku MMSP na nacionalnom i lokalnom nivou	Broj sastanaka; Broj zajedničkih projekata	Održano 13 sastanaka sa predstavnici JLS	<b>MEK - Održano minimu m 3 sastanaka sa predstavnici mam JLS;</b>	Redovno održavanje sastanaka sa predstavnici JLS	MEK, resorna ministarstva, JLS	IQ	IV Q	realizovana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava					
4.1.1.5.	Jačanje kapaciteta JLS za pružanje podrške MMSP na lokalnom nivou.	Broj JLS koje imaju organizacione jedinice za podršku MMSP	Kontinuirano savjetovalište za žene i mlade u okviru Biznis centra Podgorica	Minimum 4 opština pružaju podršku preduzetnicima	Sve JLS – ukupno 24 (bez opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci) vrše poslove koji imaju za cilj podršku razvoju preduzetništva, unapređenje poslovn	Ministarstvo javne uprave, Zajednica opština	IQ	IV Q	kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava					Podrška je organizovana u okviru organa lokalne uprave (Sekretarijatu), u manjim opština ma kroz određeni referat (u okviru organa lokalne uprave ) ili u okviru



				njenim MMSP														
4.1.2.3.	Kreiranje novih on-line sadržaja od interesa za MMSP	Kreirani novi on-line sadržaji za MMSP (publikacije, vodiči, komentari/mišljenja)	UPCG objavil a novi on-line sadržaj koji uključuju je više publike cija i veći broj komentara/mišljenja	Objavljen on-line sadržaj koji uključuje minimu m 3 nove publike cije i minimu m 10 komentara/mišljenja	UPCG objavila novi online sadržaj (3 publike cije, 2 lifesta i više od 10 komentara/mišljenja)	UPCG	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava							
<b>4.1.3. M3 - Podrška razvoju preduzetničke infrastrukture:</b>																		
4.1.3.1.	Razvoj biznis zona u Crnoj Gori	Broj jedinica lokalne samouprave koje su proglašile biznis zone od lokalnog značaja.	1 - Opština Mojkovac proglašila biznis zonu u skladu sa Uredbo m	5 - očekuje se da će i ostale opštine koje su imale proglašene biznis zone uskladi ti odluke sa novom Uredbo m	Organizovano 9 promociji vnih događaja u cilju privlače nja novih investitora.	MEK	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava							
4.1.3.2.	Unapređenje rada biznis centara i inkubatora	Broj stanara; : Broj pruženih konsultantskih usluga od strane biznis centara i inkubatora	450 konsultantskih usluga koje su pružili inkubatori (Bar, Berane, Podgorica;	600 konsultantskih usluga - očekuje se početak rada i veći obim u Bi Cetinje	Broj pruženih konsultantskih usluga od strane biznis centara 89	MEK, resorsna ministarstva, JLS	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava							

			Cetinje )															
4.1.3.3.	Unapređenje postojećih i formiranje novih Preduzetnickih savjetovališta na lokalnom nivou	Broj savjetovalista; Broj pruženih usluga savjetovanja	Kontinuirano savjetovalište za žene i mlade u okviru Biznis centra Podgorica	100 korisnika/ka usluga savjetovališta, 20 osnovnih preduzeća	Redovno održavanje savjetovanja na nedeljnom nivou sa preduzećima u vlasništvu žena i mlađih, kao i potencijalnim novim biznismima	MEK, resorsna ministarstva, JLS, APŽ	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava								
4.1.3.4.	Implementacija projektnih aktivnosti u okviru trilateralnog projekta HR-BiH-CG, kroz opremanje jednog preduzetničkog centra	Opremanje jednog preduzetničkog centra	Opremljeni i otvoreni "Centralni kompetencija Podgorica"	"Centralni kompetencija Podgorica" radi u punom kapacitetu	Centar kompetencija Podgorica radi u punom kapacitetu (unatoč je održan čitav niz obuka, pružene su brojne usluge biznis savjetovanja, a obilježenih su i Otvoreni dani nauke)	UPCG	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	nije potrebno izdvajanje sredstava								
4.1.4. M4 - Kontinuirano statističko praćenje svih oblika preduzetništva.																		

4.1.4.1.	Uspostavljanje pouzdanih statističkih podataka koji će omogućiti poređenje rezultata MSP sa drugim zemljama, a u skladu sa EUROSTAT-om	Unaprijedjeni statistički podaci		Analiza postojanja novih izvora podataka o malim i srednjim preduzećima. Sprovođenje pilot istraživanja 2020. god. predviđeno petogodišnjim planom i programom.	n/a	MONS TAT	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost				10,00,00	
4.1.5.1.	Sprovođenje programa mentoringu za preduzetnike i MMSP	Broj preduzeca korisnika mentoring usluga	17 preduzeća primilo mentor ing usluge u 2018. godini	Najmanje 20 preduzeća primilo mentor ing usluge u 2019.	23 preduzeća primilo mentor ing usluge	MEK	II Q	IV Q	realizovana aktivnost				35.000,00 €	
<b>4.1.5. M5 - Podrška razvoju usluga za MSP i promocija preduzetništva</b>														
4.1.5.2.	Organizacija promotivnih aktivnosti koje se odnose na promociju preduzetništva i različitih programa podrške MSPP (Globalna nedelja preduzetništva, Biznis karavan, Poreski karavan, i sl.)	Broj događaja, Broj pristupnih	n/a	MEK - Organizovano minimu m 5 promotivnih događaja; minimum 100 preduzetnika prisutno	PU: PU- Četvrta po redu sezona kampa nje „Poreski karavan“ održana je u periodu april-maj 2019. godine, u osam opština sjeverne i južne regije Crne Gore.	MEK, resorna ministarstva, poslovna udruženja, JLS	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost				nije potrebno izdvajanje sredstava	14.621,86 €



					lokalno m i nacion alnom nivou.														
<b>Operativni cilj 2. Jačanje unturašnjih performansi preduzeća;</b>																			
4.2.1.																			
4.2.1.1.																			
4.2.1.1.	Sprovođenje ciklusa edukacije za preduzetnike u cilju sticanja specifičnih znanja i vještina o preduzetništvu i svakodnevnom poslovanju	Broj sprovedenih obuka, Broj učesnika	Broj polaznika 20, organo zovano cetvore dnevni ciklus preduz etničke edukacije; Minimu m 20 polazni ka	Minimu m 1 ciklus preduz etničke edukacije; Minimu m 20 polazni ka	Broj polazni ka 19, organo zovano 2 cetvore dnevnog ciklusa preduz etničke edukaci je	MEK;	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		nije potrebno izdvajanj e sredstava			PKC G - 2,00 0 €	15000				
4.2.1.2.	Organizacija i sprovođenje preduzetničkih obuka za potencijalne i postojeće preduzetnike ( pokretanje i vođenje biznisa, izrada biznis planova, fiansnijski i poreski sistem, pravna regulativa..)	Povećan broj preduzetničkih obuka za 10%	ZZZ - Održan o 7 semina ra za 121 poslod avaca	ZZZ - Održan o 7 semina ra za 140 poslod avaca	<b>ZZZ-</b> Održan o 7 semina ra za 114 poslod avaca; <b>PKCG</b> - Organizovano je 40 edukativnih aktivnosti sa 1700 učesnika; <b>UPCG:</b> Realizovano više od 15 događaja na teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata za oko 200 učesnika	PKCG	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		nije potrebno izdvajanj e sredstava			UPC G - 8.00 0,00	ZZZCG- 4.999,99 €		UP CG - 800 0	<b>PKC G - 8,000 €</b>	U naredn om period u nastavi ti sa preduz etnički m obuka ma prema željam a klijent a datim putem anketni h upitnik a



	proizvoda(„Službeni list CG“, broj 22/17)							mbene proizvo de										
4.2.1.7.	Advice for Small Businesses - Savjeti za mala preduzeca( Uključujući Women in Business - Zene u biznisu)	Broj preduzeća/projekata podržanih kroz savjetodavne usluge	Broj preduzeca/projekata podržanih kroz savjetodavne usluge: zaključno sa 15.11. podržano 33 preduzeća kroz savjetodavne usluge, uključujući 13 WIB projekata	Broj preduzeća/projekata podržanih kroz savjetodavne usluge: zaključno sa 15.11. podržano 33 preduzeća kroz savjetodavne usluge, uključujući 13 WIB projekata	Podržano 36 preduzeća, uključujući 10 WIB preduzeća/projekata.	EBRD	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost								2330 00	
<b>M2 - Promocija uvođenja i primjene standarda kvaliteta u poslovanju i šema kvaliteta i obezbjeđivanje informacija MSP o procesu standardizacije i akreditacije</b>																		
4.2.2.	Promocija značaja uvođenja međunarodnih standarda kvaliteta i šema kvaliteta i akreditacije	Broj održanih okruglih stolova I konferencija; Broj učesnika	ISME - 1 okrugli sto, 80 učesnika	<b>ISME - 2 okrugla stola, 80 učesnika;</b> <b>PKCG - 1 okrugli sto, 30 učesnika;</b> <b>ATCG:</b> realizovan 1 okrugli sto na temu akreditacije medicinskih laboratorija prema standartu MESTEN	<b>ISME: 3 okrugla stola, 70 učesnika;</b> <b>2 konferencije, 100 učesnika;</b> <b>PKCG:</b> - Održana jedna obuka i 2 okrugla stola sa ukupno 90 učesnika	MEK, MPRR, ISME, ATCG, poslovna udruzenja	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	1400 - ISME					PKC G - 400 €	7300 ISME	PKC G: 3440 0	Kontinuiranom komunikacijom nastaviti dalje jačanje svijesti o značaju standardizacije i koristi ma od primjene standarda; PKCG: okom 2020. godine, nastaviti nastaviti



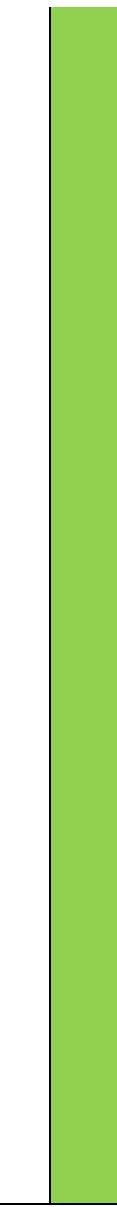
a pažnja biće posvećena promociji nosilac a Žiga i samog projekta direktnim djelovanjem kroz medije i u javnosti, primjenom sadržaja i tehnika odnosa sa javnošću (PR). Nastavice se sa edukacijom u formi jednodnevnih seminara i poslovnim povezivanjem koje omogućavaju redovne aktivnosti koje Komora realizuje. Tokom 2020. godine nastavice će se sa realizacija

cijom  
postoje  
čih  
aktivno  
sti  
poput:  
ü  
Reserti  
fikacija  
postoje  
čih  
nosilac  
a žiga.  
ü  
Širenje  
kruga  
/poveć  
anje  
broja  
malih i  
srednji  
h  
preduz  
eća,  
nosilac  
a žiga.  
ü  
Promo  
cija  
preduz  
eća  
nosilac  
a žiga.  
U  
segme  
ntu  
poveća  
nja  
broja  
malih i  
srednji  
h  
preduz  
eća  
nosilac  
a žiga,  
biće  
nastavl  
jeno sa  
animir  
anjem  
privred  
nih  
subjek  
ata da  
postan  
u  
nosioći  
žiga  
Dobro  
iz Crne  
Gore.  
Odgov  
arajuć  
a

pažnja biće posvećena promociji nosilaca Žiga i samog projekta direktnim djelovanjem kroz medije i u javnosti, primjenom sadržaja i tehnika odnosa sa javnošću (PR). Nastavice se sa edukacijom u formi jednodnevnih nevrsnih seminara i poslovnim povezivanjem koje omogućavaju redovne aktivnosti koje Komora realizuje. Tokom 2020. godine nastavice ćemo sa realizacijom

postoje  
čih  
aktivno  
stí  
poput:  
ú  
Reserti  
fikacija  
postoje  
čih  
nosilac  
a žiga,  
ú  
Širenje  
kruga  
/poveć  
anje  
broja  
malih i  
srednji  
h  
preduz  
eća,  
nosilac  
a žiga,  
ú  
Promo  
cija  
preduz  
eća  
nosilac  
a žiga.  
U  
segme  
ntu  
poveća  
nja  
broja  
malih i  
srednji  
h  
preduz  
eća  
nosilac  
a Žiga,  
biće  
nastavl  
jeno sa  
animir  
anjem  
privred  
nih  
subjek  
ata da  
postan  
u  
nosioći  
žiga  
Dobro  
iz Crne  
Gore.  
Odgov  
arajuć  
a  
pažnja

biće posvećena promociji nosilaca Žiga i samog projekta direktnim djelovanjem kroz medije i u javnosti, primjenom sadržaja i tehnika odnosa sa javnošću (PR). Nastavice se sa edukacijom u formi jednodnevnih nevnih seminara i poslovnim povezivanjem koje omogućavaju redovne aktivnosti koje Komora realizuje. Tokom 2020. godine nastavice će moći sa realizacijom postoje



A vertical column of 10 empty black rectangular boxes arranged horizontally. The fourth box from the left is filled with a solid green color.



4.2.3.1.	Predijagnostika MMSP	Broj novih prijava MMSP	0 prijava	5 prijava	n/a	MEK/ Zavod za IS	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Novi rok za realizaciju je druga polovina 2021. godine, zbog institucionalnih promjena koje su se desile i potrebe realizovanja već planiranih obuka u toku 2020. godine	nije potrebno izdvajanje sredstava								
4.2.3.2.	Organizovanje seminara za primjenu prava intelektualne svojine za MMSP	Broj seminara; Broj učesnika	2 seminara, 100 učesnika	1 seminara, 100 učesnika	ZIS: Realizovano, 2 seminara, po 40 učesnika	ZIS CG/ME K/PKG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava								
4.2.3.4.	Sprovođenje institucionalne kampanje o značaju vizuelnog identiteta proizvoda za unapređenje plasmana na tržištu	Broj proizvođača uključenih u kampanju; Broj organizovanih promocija; Broj održanih radionica.	Realizovana kampa njia promo cije domaci h proizvo da	PKCG - minimum 20 proizvo djaca, minimum 5 promotivnih aktivno sti; 2 održane radioni ce	PKCG - 25 proizvođača, 5 promotivnih aktivnosti, 2 održane radioni ce	MEK/M PRR/P KCG	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost		Nisu potrebna sredstva iz Budžeta CG								

4.2.3.5.	Organizovanje edukacija MSP o značaju nacionalnog brenda za privredu Crne Gore, te podizanje njihove svijesti o procesu izgradnje brenda, načinu upotrebe logotipa, kao i benefita upotrebe logotipa nacionalnog brenda;	Broj realizovanih edukacija	Nije bilo realizovanih edukacija	1 organizovana obuka	0	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana	U 2019. godini nisu sprovedene edukacije za MSP o značaju nacionalnog brenda za privredu Crne Gore zbog toga što je donesena odluka o promjeni vizuelnog identiteta nacionalnog brenda. Shodno tome, pokrenuta je procedura za izbor novog logotipa i slogana, nakon čijeg izbora će se pristupiti organizovanju	1.000,00					
----------	--	-----------------------------	----------------------------------	----------------------	---	-----	-----	------	------------------	--	----------	--	--	--	--	--

								planir anih educa cija u 2020.									
4.2.3.6.	Izrada promotivnog materijala o nacionalnom brendu u cilju unapređenja nivoa informisanosti o značaju nacionalnog brenda, benefitima svakog subjekta u društvu i sl.;	Količina podijeljenog promotivnog materijala, broj događaja na kojima je isti distribuiran	1	1	0	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana	Zbog proce dure promj ene vizuel nog identit eta nacio nalno g brend a u 2019. godini nije vršen a nabav ka prom otivno g mater ijala sa važeć im logoti pom. Kada novi vizuelni identitet bude izabra n, sprov	5.000,00						

4.2.3.7.	Organizovanje Info dana u svim crnogorskim opštinama sa ciljem podizanja nivoa svijesti kod svih aktera u društvu o značaju nacionalnog brenda za privredu Crne Gore	Broj održanih Info dana	Nije bilo organizovanih info dana	Organizovano najmanje 3 info dana	0	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana	ešće se nabavka promovitivno g materijala tokom 2020.	Zbog procedure izbora novog vizuelnog identiteta nacionalnog brenda a nisu organizovani Info dani za predstavljanje važećeg logotipa nacionalnog brenda. Kada novi vizuelni identitet bude izabrani, Info dani za njegovo predstavljanje biće organizovani u 2020.	250,00					





										godin e									
<b>4.3.4.</b>	<b>nastavak promocije značaja klastera - redovne aktivnosti</b>																		
4.3.4.1.	Povezivanje klastera sa naučno-istraživačkim institucijama Potpisani ugovori o saradnji, memorandum o razumjevanju, zajednicko ucesce na projektima neki fizicki dokaz saradnje.	Broj klastera koji saraduje sa naučno-istraživačkim institucijama	0	1	n/a	MEK, UNDP, MP, MN	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Na aktivnosti nije rađen o. Ista je odložena za period nakon donošenja novih pravača razvoja klastera, do III kvartala 2020. godine	5000	5000							Aktivnost će konkretne biti definisana i na realizaciji će se raditi nakon donošenja Programa za razvoj klastera.
<b>4.4. Operativni cilj 4. Unapredjenje inovativnosti MMSP</b>																			
4.4.1	<b>M1 - Unapredjenje infrastrukture za podršku inovacijama i tehnološkom razvoju;</b>																		
4.4.1.1.	Uspostavljanje NTP u Podgorici	Uspostavljen NTP, broj stanara/preduzetnika u NTP	Izrađen i usvojen Osnivački akt	Formiran upravljački tim NTP; Izrade na tehnička dokumentacija; Realizovan tender za izvođača radova;	Usvojen osnivački akti i formiran NTP kao pravno lice, formiran upravljački tim NTP; Izrađena tehnička dokumentacija	Ministarstvo nauke i Univerzitet Crne Gore	I Q	IV Q	Kontinuirana aktivnost		250.000,00		60,00,00			176.500,00			EU Integration Facility projekat za NTP počinje implementaciju u jan/feb 2020. godine

				Započeta realizacija EU Integration Facility za NTP	i raspisana tender za izvođača radova; Završena evaluacija EU Integration Facility za NTP																	
						I Q	IV Q															
4.4.1.2.	Uspostavljanje i operamjenje laboratorija u IPC "Tehnopolis" u Nikšiću	Uspostavljanje i opremljene 3 laboratorije	Izrađene studije predizvodljivosti za 2 laboratorije (Industrijski dizajn i Biotehnologija); Realizovan tender za tehničku specifikaciju opreme.	Objavljen tender za nabavku i opremu za "Tehnopolis"	Završena evaluacija prijava na tender za nabavku i opremu za "Tehnopolis"	Ministarstvo nauke					n/a											
4.4.1.3.	Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope	Uspostavljena Asocijacija, odobren IAEA regionalni projekat, izrađen Glavni projekt, Biznisi plan i uslovi za lokaciju i uspostavljen Institut	Izabrana opcija za projekt Institut a, predat e projektne prijave za IAEA, H2020, COST i MC IPA 2019-2020, započeta Pripre	Realizovana prva godina Pripremne faze projekta	Uspostavljena Asocijacija Organizovan Kick off sastanak Pripremne faze projekta, Budva sep.2019 predate dvije projektne prijave za H2020	Ministarstvo nauke za CG	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	100.000,00			1.000,00	100.000,00						Donacija EU od 1 milion eura realizuje se preko stranih partnera (CERN, GS) uz drugačije izveštajne periode, tako da nije moguće iskazati		



4.4.2.2.	Program podsticanja centara izvrsnosti	Broj osnovanih ili podržanih centara	1 podržani centar izvrsnosti; Riješeno pitanje pravnog statusa Centra izvrsnosti Bio-ICT; Objavljen novi poziv za podsticanje centara izvrsnosti.	Ugovoren projekt za uspostavljanje novog centra izvrsnosti; podrška obezbijedena za 2 centra izvrsnosti	Odobren prijave po Konkurs NIID - tačka 1 "Učešće u programu Horizon 2020"	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	20.000,00					27.500,00			
4.4.2.3.	Kreiranje programa obuke za MSP u Centru za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP u Podgorici, kao dio aktivnosti UPCG tokom implementacije projekta "competenceNET" u okviru Interreg IPA programa HR-BiH-CG 2014-2020	Kreiran program obuke u Centru za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP	Realizacija projektnih aktivnosti	Kreiran trening program za MMSP i nezaposlene (oblasti: marketing, PR, Projektni ciklus...), uz učešće oko 60 polaznika obuke	U 2019. dodijeljeno 5 novih EUREKA projekata; U toku implementacija 3 Eureka projekta odobrene u 2018.godini	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	90.000,00					90.000,00			
4.4.3.	<b>M3 - Pružanje podrške za bolje korišćenje sredstava iz EU programa za istraživanje, razvoj i inovacije;</b>																	
4.4.3.2.	Konkurs NIID - tačka 1 "Učešće u programu Horizon 2020"	Broj odobrenih prijava	5	10	Odobreno 11 prijave po Konkurs NIID - tačka 1 "Učešće u programu Horizon 2020"	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	20000					27500			

	Konkurs NIID - tačka 3 "Učešće u EUREKA" programu	Broj podržanih projekata	3	5	U 2019. dodijeljeno 5 novih EUREKA projekata; U toku implementacija 3 Eureka projekta odobrена u 2018.godini	Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	60000					90000		
4.4.3.3.																	
<b>4.4.4. Jačanje svijesti MSP o značaju inovacija;</b>																	
4.4.4.1.	Organizovanje obuka, treninga, seminara, radionica koje se odnose na temu inovacija	Broj održanih događaja	10	20	8 H2020 događaja 1 COST Info dan 1 Eureka info dan 3 Info dana o konkursu za inovativne grantove	MN u saradnji sa partnerima (ostala ministarstva, ZIS, Tehnopolis, univerziteti)	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	n/a (redovna sredstva)							
4.4.4.2	Organizovanje obuka, treninga, seminara, radionica koje se odnose na temu inovacija kroz aktivnosti EEN mreže	Broj događaja Broj učesnika	6 dogadjaja 150 učesnika	6 dogadjaja 200 učesnika	6 dogadjaja 200 učesnika	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	85407							

4.4.5.	M5 - Unapređenje statističkog praćenja inovacija.																
4.4.5.2.	Aktivnosti na priključivanju Innovation Scoreboard-u, svi podaci za CG u izvjestaju	Priključena CG Innovation Scoreboard-u, referenci za Statističku inovaciju neophodni za priključivanje EU Innovations Scoreboard; Realizovano pilot istraživanje za statistiku inovacija	Uključeni nedostaci indikatori inoviranju uputnik za Statističku inovaciju neophodni za priključivanje EU Innovations Scoreboard; Realizovano pilot istraživanje za statistiku inovacija	Realizovano zvanično istraživanje za Statističku inovaciju za referentni period 2016-2018 čime se ispunjavaju uslovi za priključivanje EU Innovations Scoreboard	MN: Realizovano pilot istraživanje za statistiku inovacija i obrada podataka u toku; <b>Monstat:</b> Završen terenski rad pilot istraživanja Inovativne aktivnosti predvezda za period 2016 - 2018	MONSTAT/Ministarstvo nauke	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	redovna sredstva							
4.5. Operativni cilj 5. Podrska internacionalizaciji MMSP																	
4.5.1.	M1 - Obezbjedjivanje informativne i edukativne podrške o međunarodnim tržistima;																
4.5.1.1.	Organizovanje informativnih i edukativnih dogadjaja kroz aktivnosti EEN mreže	Broj održanih događaja	20 dogadjaja	20 dogadjaja	30 dogadjaja	Ministarstvo ekonomije (koordinator EEN mreže), i partneri Konzorcijuma (Mašinski fakultet UCG, Privredna komora CG, Biznis start up centar Bar)	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva							

4.5.1.2.	Priprema baze podataka o međunarodnim sajmovima u publikovanje na web stranicama nadležnih institucija	Broj pripremljenih i dostavljenih informacija o međunarodnim sajmovima	Redovno objavljanje informacija o promocijivnim događajima na web sajтовima	Kreiran je baze o međunarodnim događajima za promociju MMSP 2019. godinu	MBA - 35; MEK, PKCG redovno informi su preduzeća o odzavanju sajamskih manifestacija.	MEK/M PRR/ MVP/p oslovn a udruženja	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje									
4.5.1.3.	Organizovanje specijalizovanih treninga programa u oblasti izvoznog posovanja	Broj organizovanih treninga / Broj učesnika	n/a	Organizovan minimum 1 trening sa 10 polaznika	n/a	MEK/M PRR/ poslovna udruženja	I Q	IV Q	nije realizovana aktivnost	Aktivnost će se realizovati u 2020. godini kroz implementaciju Izvozno razvojnog programa	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje								
4.5.1.4.	Primanje i obrada zahtjeva za tržišnim informacijama	Broj primljenih zahtjeva / Broj obrađenih zahtjeva	30	30	31	MVP	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje								
4.5.2.	<b>M2 - Podrška za nastup na međunarodnim tržištima;</b>																		



4.5.2.3.	Organizacija nacionalnih standova za promociju privrede na međunarodnim sajmovima	Broj organizacija: Broj učesnika	<b>MEK -</b> Organizovana 2 sajamska nastupa u saradnji sa MPRR, IRF-om i PKCG (Novi Sad i Celje);	<b>MEK -</b> 2 događaja, 30 učesnika; <b>PKCG</b> - Broj organizacija - 3, Broj učesnika - 30;	Organizovano 6 nacionih alnih štandova sa 143 učesnika	MEK/P KCG/M PRR/M TR/ MVP/p oslovn a udruženja	I Q	IV Q	<b>kontinuirana aktivnost</b>	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranjie												PKC G 6000	Program mom sajam skih aktivnosti u 2020. godini , Privredna komora Crne Gore planira učešće crnogorske privrede kroz: • Informisanje preduzeća o sajmovima • Organizaciju nastupanja na zajedničkom štandu • Posjet a privrednih delegacija sajmovima.
----------	---	----------------------------------	---	--	--	--	-----	------	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------	---



ska,  
Franc  
uska,  
Austrij  
a,  
Šveds  
ka,,  
Finska  
,  
Belgij  
a,Mađ  
arska,  
Italija,  
Poљsk  
a,  
Tursk  
a,  
Bugar  
ska  
...3.  
Zemlje  
poten  
cijalni  
veliki  
investi  
tori:  
SAD,  
UAE,  
Kina,  
...Posl  
ovne  
forum  
e  
organi  
zovati,  
kada  
se radi  
o  
veliki  
m  
ekono  
mijam  
a sa  
njihovi  
m  
region  
ima,ob  
lastim  
a i sl.  
(pose  
bnu  
pažnju  
u  
2020.  
godini  
posvet  
iti  
Njema  
čkoj)  
kao i  
po  
mogu  
ćnosti  
sektor  
ski,





4.5.4.2.	Podrška za organizovanje poslovnih susreta i prezentacija potencijala poslovne saradnje stranim kompanijama sa partnerima iz MSP sektora u Crnoj Gori, uključujući mogućnost korišćenja reprezentativnih prostorija diplomatsko-konzularnih predstavništava u inostranstvu	Broj održanih događaja	10	30	31	Ministarstvo vanjskih poslova	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje									
4.5.4.3.	Podrška uspostavljanju poslovnih klubova u inostranstvu	Broj osnovanih poslovnih klubova	0	0	0	Ministarstvo vanjskih poslova	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	novi rok za realizaciju aktivnosti je IV Q 2020 kroz uspostavljanje 2 poslovnih kluba	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje								
4.5.4.4.	Podrška saradnji između institucija i udruženja koje se bave ekonomskom saradnjom	1. Formiranje Radne grupe za ekonomsku diplomatiiju 2. Broj sastanaka Radne grupe za ekonomsku diplomatiiju	n/a	Formirana Radna grupa 4	n/a	Ministarstvo vanjskih poslova	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	nisu se stekli uslovi za formiranje Radne grupe za ekonomsku saradnju	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje								
4.5.5.	<b>M5 -Smanjenje barijera u trgovini (sa ciljem njihove eliminacije) između zemalja potpisnic CEFTA Sporazuma</b>																		
4.5.5.1.	Otpočeli su pregovori o CEFTA Dodatnom protokolu 7 o unaprijeđenju mehanizma rješavanja trgovinskih sporova u CEFTA regionu (maj 2018. godine).	Stupanje na snagu Protokola. Pranje primjene Protokola kroz broj riješenih slučajeva.	n/a	Tehnicka finalizacija pregovora o Dodatnom protokolu 7	n/a	MEK	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Pocetak pregovora se očekuje u I kvartalu 2020. godine nakon sto	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.								

										Molda vija imenu je svoj prego varac ki tim.							
4.5.6.	<b>M6 - Pojednostavljenje procedura uvoza i izvoza roba, sa posebnim osvrtom na trgovinu između zemalja potpisnica CEFTA Sporazuma</b>																
4.5.6.1.	Usvojena Strategija trgovinskih olakšica	Usvojena Strategija, prucanje indikatora Strategije	Usvojena Strategija trgovinskih olakšica 2018-2022 sa Okvirnim Akcionim planom ; u martu 2018. godine	/	Strategija usvojen a u martu mjesec u 2018. godine. Tokom 2019. pripremljen Izvještaj o realizaciji aktivnosti za 2018. godinu.	Ministarstvo finansija	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.							
4.5.6.2.	Sprovodenje Akcionog plana za primjenu Strategije trgovinskih olakšica	Pracene indikatora iz Akcionog plana za primjenu Strategije trgovinskih olakšica	1. Nisu definisane kontakt tačke/ 2. Zakon o administrativnim takšama/	1. Jačanje transparentnosti i definisanje kontakt tačaka za pitanja u vezi sa procedurama uvoza, izvoza i tranzita / 2. Sačiniti pregled svih taksi i naknada koje se naplaćuju u vezi sa uvozom i izvozom robe	1. Kontakt tačke određene i njihove kontakt informacije notifikovane STO-u, notifikacijom koja je STO-u dostavljene juna mjesec a 2019. godine. 2. Administrativne takse revidirane su u sklopu pripreme novog Zakona o	Nacionalni komitet zatrgovinske olakšice, kojim kopredsjedavaju MEK i MF	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.							

4.5.6.4.	Organizovanje obuka za privredne subjekte za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza	Broj privrednih subjekata koji podnose zahtjev za dobijanje odobrenja za pojednostavljene postupke na osnovu knjigovodstvenog upisa	4 privredna subjekta	4 privredna subjekta	6 privrednih subjekta	Uprava carina	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		nije potrebno izdvajanje sredstava						
4.5.6.5.	Izrađena brošura za sprovođenje pojednostavljenih postupaka na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza i izvoza	Brošura predstavljena privrednim subjektima.	Aktivnost nije realizovana u 2018	Brošura distribuirana udruženjima privrednika	Aktivnost nije realizovana u 2019.	Uprava carina	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Novi rok za realizaciju je 2020. godina	nije potrebno izdvajanje sredstava						







4.6.3.	<b>M3 - Promocija koncepta društveno odgovornog poslovanja;</b>																		
4.6.3.1.	Dodjela godišnjih nagrada UPCG za društveno odgovorno poslovanje MSP	Broj MSP - dobitnika "UPCG nagrade za društveno odgovorno poslovanje (DOP)"; Dodjela nagrade PKCG za društvenu odgovornost	UPCG: Petu godinu zaredom, organizovana dodjela „UPCG nagrada za DOP“ za MSP i velika preduzeća	UPCG: Tradicionalno, krajem godine organizovana dodjela „UPCG nagrada za DOP“ za MSP i velika preduzeća (u oblastima: briga za zaposlene, briga za zajednicu, briga za životnu sredinu, Glavna nagrada);	PKCG: Dodjela nagrade PKCG za društvenu odgovornost; <b>UPCG:</b> je šestu godinu zaredom, organizovana dodjela "UPCG nagrada za društve no odgovorno poslovanje". Dodijeljeno je 10 nagrada za MSP i velika	UPCG/ PKCG	III Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna sredstva iz Budzeta Crne Gore.									Povodom dana Komore 21. aprila biće uručene nagrade Privredne komore Crne Gore za uspješno poslovanje, društvenu odgovornost, inovativnost i unapređenje menadžmenta.





ost u sektoru elektro nskih komuni kacija" u okviru Infofest a, Region alna konfere ncija o digitaln oj transfor maciji EDITA; Konfer encija o ekono miji u organiz aciji PKCG panel „Digitali zacija i inovacij a kao razvojn a šansa“; Drugi digitalni samit ZB u Beogra du; Digital On konfere ncija u organiz aciji Asocija cije menad žera Crne Gore; AmCha m konfere ncija „Digital na transfor macija u crnogorskom društvu „.







4.7.2.4.	Organizovanje podrške za MMSP u cilju ispunjavanja uslova za e-Trustmark standarde	Broj preduzeca korisnika podrske	Aktivnost nije realizovana u 2018	Organizovan minimum 1 seminar o e-Trustmark standarde	n/a	MEK	IV Q	IV Q	nije realizovana aktivnost	info dani i seminari o neophodnim standardima za e-commerce se organizovati u toku 2020. godine	U sklopu redovnih aktivnosti - nije potrebno dodatno finansiranje									
<b>STRATEŠKI CILJ 5: PROMOCIJA PREDUZETNIŠTVA MLADIH, ŽENA I SOCIJALNOG PREDUZETNIŠTVA</b>																				
<i>Indikatori za praćenje ostvarivanja strateškog cilja:</i>																				
* Jačanje promocije, umrežavanja i zagovaranje interesa žena, mladih i socijalnih preduzetnika																				
* Broj podržanih žena i mladih kroz dostupne programe podrške																				
<b>5.1.</b>	<b>Operativni cilj 1 - Unapređenje institucionalnog okruženja i pristupa finansijama</b>																			
<b>5.1.1.</b>	<b>M1 - Analiza zakonodavnog okruženja, uspostavljanje definicija i statističkog praćenja ciljnih grupa;</b>																			
5.1.1.1.	Izrada strateških smjernica za unapređenje regulatornog okvira za razvoj socijalnog preduzetništva	Strateške smjernice predstavljene nadležnim institucijama	n/a	Definisani strateški okvir za razvoj socijalnog preduzetništva u Crnoj Gori	Urađena su 3 dokumenta u okviru projekta i podnesećena je inicijativa Ministarstvu ekonomije koju su potpisale organizacije članice mreže Smart Start.	Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)	II Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.							5000		U narednom periodu, potrebno je dodatno raditi na unapređenju zakonskog okvira za socijalna preduzeća.	

5.1.2.	<b>M2 - Uspostavljanje i unapređenje institucionalne infrastructure potrebne za razvoj preduzetništva (inkubatori, klubovi, preduzeća...) mladih, žena i socijalnog preduzetništva na nivou sva tri regiona</b>															
5.1.2.1.	Unapređenje sprovođenja strateških dokumenata (Strategija razvoja ŽP i PAPR) i uspostavljanje mehanizama evaluacije i monitoringa	Izvješaji o realizaciji akcionih planova	Pripremljeni i usvojeni	Implementacija aktivnosti AP za 2019. godinu Strategije za podsticanje ženskog preduetništva	16 opština je uvelo posebne budžetske linije za podršku ženskom preduetništvu na osnovu besporavnih grantova. U 2019. za tu je svrhu izdvojeno ukupno 201.000 €.	ME, MLJMP	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.						
<b>M3 - Unaprijediti i diversifikovati mehanizme finansijske podrške za žene, mlade preduzetnike i socijalne preduzetnike</b>																
5.1.3.1.	Aktivno promovisanje postojećih i kreiranje novih mehanizama podrške za žene, mlađe preduzetnike i socijalno preduzetništvo	iznos odobrenih sredstava; broj pruženih informacija ciljnim grupama; broj programa u kojima pripadnost ciljnim grupama nosi dodatne poene	<b>IRF - 10 mil EUR; MEK - Broj programa - 2</b>	<b>IRF - 11 mil EUR; MEK - Broj programa - 2</b>	Ministarstvo ekonomije sproveđi Programsku liniju za razvoj preduetništva. U 2019. godini primljeni su 19 aplikacija, gdje je 19 polaznika pohađalo preduetničke cikluse edukacije	Investicijoni razvojni fond CG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.						

5.1.3.3	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori,krediti za žene koje osnivaju preduzeće	Broj kredita dodijeljenih ženama koje osnivaju preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	Broj kredita dodijeljen ženam a: 35 kredita za otvara nje 38 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 190.00 0.00	Broj kredita dodijeljen ženam a: 18 kredita za otvara nje 20 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 100.00 0.00	Broj kredita dodijeljen ženam a: 13 kredita za otvaran je 16 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 80.000. 00	Zavod za zapošlj avanje Crne Gore	I Q	IV Q	kontinu irana aktivno st	pozicija 4145- pozajmic e i krediti					80.000.0 00€		
5.1.3.4.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori,krediti za mlade (do 25 godina) koji osnivaju preduzeće	Broj kredita dodijeljenih mladim koji osnivaju preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	Broj kredita dodijeljen mladim : 2 kredita za otvara nje 2 nova radna mjesata, u vrijedn osti od 10.000 .00€	Broj kredita dodijeljen mladim : 2 kredita za otvara nje 2 nova radna mjesata, u vrijedn osti od 10.000 .00€	Broj kredita dodijeljen mladim : 1 kredita za otvaran je 2 nova radna mjesata, u vrijedn osti od 10.000. 00€	Zavod za zapošlj avanje Crne Gore	I Q	IV Q	kontinu irana aktivno st	pozicija 4145- pozajmic e i krediti					10.000,0 0€		
5.1.3.5.	Implementacija Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori, za fizička lica koja osnivaju preduzeće	Broj fizičkih lica koja osnivaju preduzeće, vrijednost kredita, novootvorena radna mjesta	Broj kredita dodijeljen nezapo slenim licima: 76 kredita za otvara nje 87 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 434.00 0.00€	Broj kredita dodijeljen nezapo slenim licima: 48 kredita za otvara nje 52 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 260.00 0.00€	Broj kredita dodijeljen nezapo slenim licima: 33 kredita za otvaran je 40 novih radnih mjesata, u vrijedn osti od 200.00 0.00€	Zavod za zapošlj avanje Crne Gore	I Q	IV Q	kontinu irana aktivno st	pozicija 4145- pozajmic e i krediti					200.000. 00€		
5.1.4.	<b>M4 - Kreirati i promovisati posebne grant programe i garancijske sheme za mlade i žene i socijalne preduzetnike koji pokreću biznis</b>																

5.1.4.2.	Uvodjenje budžetske linije u lokalne budžete za podršku zenskom preduzetništvu kroz grantove	Broj opština koje su uvele posebnu budžetsku liniju za zensko preduzetništvo	6 Opština a opredij elila sredstv a za žensko preduz etništvo u okviru budžeta	1 nova opština opredij elila sredstv a za podršk u žensko m preduz etništvo	16 opština uvele finansijske mjere za podršk u žensko m preduz etništvo . Podršk u dobilo 32 preduz etnice iz oština Herceg Novog, Tivta, Danilov grada, Kolašin a, Bijelog Polja, Bara i Rožaja	Opstine	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva							
5.1.4.3.	Nagradno takmičenje za najbolju biznis ideju za mlade ljude starosti do 35 godina (za biznise stare od 0 do 12 mjeseci)	Broj dodijeljenih nagrada, broj pokrenutih novih biznisa uz pomoć nagrade	1	minimum 3 nova biznisa pokrenuta uz pomoć nagradnog takmicenja	Pokrenuta 2 nova biznisa u oblasti zanatstva	UMPC G	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva							1000 Nastavak organizacije ovog tipa događaja, na kojem mladi ljudi koji već kreiraju/prave određene proizvode, mogu iste da plasiraju javnosti i da se uz pomoć biznis asociacija formira



5.2.1.2.	Edukativni programi za lokalne uprave za pružanje podrške zenskom preduzetništvu na lokalnom nivou	Broj opština	n/a	3 obuke	Od 16 opština koje su uveli finansijske mjeru za podršku ženskom preduzetništvu, u 8 opština žene su dobile konsultacije i mentorstvo, pomoć u izradi biznis plana i procjene tržišta.	Opštine, MLJMP	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Redovne aktivnosti, nije potrebno dodatno budžetsko izdvajanje							2000
5.2.1.5.	Trening o vještini komunikacije namijenjen mladim preduzetnicima i mladim ljudima koji žele da započnu svoj biznis na nivou Crne Gore	Broj radionica, broj polaznika radionice, broj informisanih ljudi zbog radionice, broj opština	50 informisanih obučenih ih nezaposlenih ljudi o preduzetništvu, 1 opština	150 informisanih obučenih ih nezaposlenih ljudi o preduzetništvu, 60 polaznika radionice o preduzetništvu, 3 opštine	230 polaznika radionica o preduzetništvu, 70 mladih koji su učestvovali na mentoringu danas mladim preduzetnicima, 9 opština	UMPC G	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva							5000

5.2.1.6.	Edukativni programi za preduzetnice na lokalnom nivou - Projekat Podsticaj ženskog preduzetništva kroz treninge i mentorstvo	Broj opština	n/a	<b>APŽ -</b> Projekat će se sprovođiti u 6 crnogorskih opština: Danilo vgrad, Bar, Ulcinj, Kolašin, Mojkovac i Bijelo Polje. Uključeno 20 žena u svakoj opštini, ukupno 120 korisnika programa.	APŽ kontinuirano sproveđi aktivnosti na promociji ŽP kroz programe savjetovanja koji se organizuju u okviru opština	Opštine, APŽ	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva									
5.2.1.7.	Biznis savjetovalište za žene i mlade u Glavnom gradu	broj korisnica/ka usluga savjetovališta	Kontinuirana aktivnost od 2016. godine zasnovana na volonterskom angažmanu članica APŽ	80 korisnica/ka usluga savjetovališta, 20 osnovnih preduzeća	100 korisnika podrške u 209. godini	APŽ i Glavni grad	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva									
5.2.1.8.	Organizovanje okruglih stolova na temu ekonomskog osnaživanja žena	Broj okruglih stolova, broj posjetilaca	n/a	<b>PKCG</b> - Realizovana 2 okrugla stola sa 40 učesnika; <b>APŽ -</b> organizovana minimum 2 okrugla stola	PKCG: Organizovana 1 konferencija sa 72 učesnika	PKCG; APŽ	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva								1000	I u toku 2020. godine će se razmatrati teme koje su važne za ekonomsko osnaživanje žena predu

																			<b>zetnic a</b>
5.2.1.9.	Realizacija treninga za preduzetnice	Broj treninga, broj obučenih preduzetnica	n/a	Održane 2 obuke, obučeno 20 preduzetnika; Razvoj trening programa za MSP u saradnji sa CEFTA /DIHK	n/a	PKCG	I Q	IV Q	Nije realizovana aktivnost	Treninzi za žene preduzetnice koji nijesu realizovani u prethodnoj godini bi trebalo da se organizuju do kraja tekuće godine	Nisu potrebna budžetska sredstva								
5.2.1.10	Advice for Small Businesses - Savjeti za mala preduzeća (linija Women in Business - Žene u biznisu)	Broj radionica za Žene u biznisu, "Leadership in Action", "Enterpreneur to Enterprise" i različite teme Broj polaznica obuka, direktorica preduzeća obučenih kroz Women in Business na različite teme	U 2018 nije realizovana ova aktivnost	Organizovane najmanje jedne obuke za žene u biznisu. Broj polaznica obuka, direktorica preduzeća obučenih kroz Women in Business na različite teme: do 10 obučenih žena	EBRD	I Q	IV Q	Realizovana aktivnost	Organizovana četvoro dnevna obuka na temu "Od preduzetnice do preduzeća" kojoj je prisutovalo 14 učesnika.	Nisu potrebna budžetska sredstva	1000 0	800 0	1400						

5.2.1.11.	Unapređenje postojećih/razvoj novih programa obuke UPCG za mlade preduzetnike i žene u biznisu i menadžmentu	Broj programa obuke; Broj polaznika/ca obuke	Razvije na 4 progra ma obuke	Unaprij eden 1 postoje či i razvije na 2 nova progra ma obuke; Obuku prošlo 40 polazni ka/ca	UPCG razvila 2 nova progra ma obuke i unaprij edila 1 postoje či, te realizov ala obuke za više od 40 polazni ka/ca	UPCG	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budžetsk a sredstva					UPC G - 1000	UPC G; 1000	
<b>M2 - Uvesti posebne programe mentorstva i savjetodavne podrške za žene, mlade i socijalne preduzetnike u svim fazama poslovnog razvoja</b>																	
5.2.2.	Vrsnjacko mentorstvo	broj mentora mlađih preduzetnika, broj mlađih ljudi koji su se prijavili za mentorstvo	1 opština , 30 mlađih oji su prošli obuku, 50 mentor a	7 opština , 60 mlađih, 100 mentor a mlađih preduz etnika	70 polazni ka mentor skog progra ma, 13 mlađih preduz etnika koji su bili mentor i , 9 opština	UMPC G	I Q	IV Q	kontinu irana aktivno st	Nisu potrebna budžetsk a sredstva				2000 e			
5.2.2.3.	Advice for Small Businesses - Savjeti za mala preduzeća (linija Women in Business - Zene u biznisu)	Organizacija coaching program za Žene u biznisu Broj preduzeća koja su prošla coaching program	Jedno preduzeće je započelo coaching program u 2018. godini	1-2 nova coachi ng projekta	Nije započe t coachin g projekta	EBRD	I Q	IV Q	nije realizo vana aktivno st	u 2020 planir a se realiz acija jedno g coach ing projek ta	Nisu potrebna budžetsk a sredstva			2000 0			
5.2.2.6.	Program mentorstva za 12 organizacija civilnog društva koje realizuju projekte u oblasti socijalnog preduzetništva	Mentorska podrška uspješno realizovana	n/a	Uspost avljena komuni kacija i saradnj a između odabranih organiz acija i mentor a	Uspješ no realizov an progra m mentor stva za 10 organiz acija.	Institut za preduz etništvo i ekono mski razvoj (IPER)	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budžetsk a sredstva							



5.3.1.1.	Rad Prvog Preduzetnickog bloga i Preduzetnickog portala <b>umpcg.me</b> namijenjenog mladim preduzetnicima i preduzetnicama i svim mladim ljudima koji su zainteresovani za preduzetništvo (aktuuelnosti o preduzetništvu mladih, novi biznisi, trazenje biznis partnera, edukativni tekstovi, pozitivni primjeri)	Broj posjeta portala, broj mladih ljudi koji su se direktno javili na drustv.mrezama	60 hiljada pojedin acnih posjeta , 3000 ljudi koji su direkt no javili na drustv. mreza ma	150 hiljada pojedin acnih posjeta , 3000 ljudi koji su direkt no javili na drustv. mreza ma	45 hiljada pojedin acnih posjeta , 3000 ljudi koji su direkt no javili na drustv. mreza ma	UMPC G	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budzetsk a sredstva				500 e	
5.3.1.2.	Kontinuirana promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa žena u biznusu.	broj promotivnih dogadjaja; broj ucesnika - zena preduzetnica;	Kontin uirana aktivno st	Minimu m 50 objava/ gostov anja u elektro nskim mediji ma i društve nim mreza ma	APŽ kontinui rano sprovo di aktivno sti promoc ije žensko g preduz etništva kroz redovn a gostov anja i objave na društve nim mreža ma	APŽ	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budzetsk a sredstva					

5.3.1.4.	Nastavak redovnih aktivnosti promocije uloge i značaja žena u biznisu i menadžmentu i preduzetništvu mladih; Kontinuirana promocija, umrežavanje i zagovaranje interesa mladih preduzetnika.	Broj aktivnosti promocije, Broj projekata	<b>EF-Saradnja sa NVO sektorom, kategorije - mladi, žene i socijalno preduzetništvo.</b> Organizovano 5 gostovanja preduzetnica - žena u biznisu, kao i promocija više mlađih preduzetnika, kojima su profesori i saradnici pružili i stručnu pomoć u realizaciji ideja. <b>UPCG:</b> Kontinuirana promocija uspešnih poslovnih žena (preduzetnice i menadžerke) i mlađih, kao i uloge i značaj a	<b>EF -</b> Organizovanje preduzetničkih tribina i radionica; gostovanje uspješnih mladih preduzetnika, žena preduzetnica i predstavnika socijalnog preduzetništva. Pomoći razvoju biznis ideja navedenih kategorija. <b>UPCG:</b> Nastavak realizacije aktivnosti kontinuirane promocije.	<b>UPCG -</b> Kroz niz nastupa i događaja, uspešno realizovana promocija uspešnih poslovnih žena, kao i aktivnosti podrške i zagovaranja interesova žena u biznisu i menadžmentu	UPCG, Ekonomski fakultet : UMPC G	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva			UMP CG - 2000
----------	--	---	---	--	--	-----------------------------------	-----	------	-----------------------	----------------------------------	--	--	---------------

<b>M2 - Unapređivanje kapaciteta poslovnih udruženja žena i mladih i njihovog povezivanja i internacionalizaciji;</b>																
<b>5.3.2.</b>	<b>M2 - Unapređivanje kapaciteta poslovnih udruženja žena i mladih i njihovog povezivanja i internacionalizaciji;</b>															
5.3.2.2.	Organizacija konferencija u CG, kao i partnerstvo u organizaciji i/ili učešće na međunarodnim konferencijama za žene u biznisu i menadžmentu u inostranstvu, a u cilju podrške njihom umrežavanju i internacionalizaciji	Broj nacionalnih konferencija, Broj međunarodnih konferencija	Organizacija 1 nacion alne konfer encije, kao i partner stvo u organiz aciji 2 međun arodnog događ aja za žene u biznisu i menad žmentu ; realiz ovanog partner stvo u organiz aciji i/ili učešće na minimu m 1 međun arodnog konfer enciju	organiz ovana 1 nacion alna konfer encija za žene u biznisu i menad žmentu ; realiz ovanog partner stvo u organiz aciji i/ili učešće na minimu m 1 međun arodnog konfer enciju	<b>UPCG</b> organiz ovala 2 događ aja za žene u biznisu i menad žmentu na nacion alnom nivou, realizovan o učešće na 2 međun arodnog događ aja (Tbilisi, Gruzija; Novi Sad, Srbija) i više nacion alnih tj.	UPCG	I Q	IV Q	realizo vana aktivno st	Nisu potrebna budžetsk a sredstva						

5.3.3.	<b>M3 - Unapređenje vidljivosti uloge i informisanja o mogućnosti socijalnog preduzetništva u Crnoj Gori</b>																		
5.3.3.1.	Formiranje Smart Stat HUB-a, odnosno formiranje Help deska koji će pružati savjetodavne usluge organizacijama civilnog društva koje hoće da osnuju socijalno preduzeće	Uspostavljen servis za pružanje informacija i podrške prilikom osnivanja socijalnih preduzeća	1.000 eur	10.000 eur	Djemili čno realizovana aktivnost u okviru aktualnog projekta.	Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)	I Q	IV Q	kontinuirana aktivnost		Nisu potrebna budžetska sredstva								Ova aktivnost bi u budućnosti doprinijela jačanju organizacija civilnog društva koje se bave socijalnim preduzetništvom.
5.3.4.	<b>M4 - Promocija primjera dobre prakse kroz inicijative i projekte koji promovišu žensko preduzetništvo, preduzetništvo mladih i socijalno preduzetništvo</b>																		
5.3.4.1.	Nastavak projekta Promotivni film o mladim preduzetnicima "A sto ne bi mogli?"	broj pregleda filma	10000	15000	0	UMPC G	I Q	IV Q	nije realizovana aktivnost	nisu dobijena potrebna sredstva za realizaciju aktivnosti	Nisu potrebna budžetska sredstva					1000			
5.3.4.2.	Nastavak projekta - Sajam mladih preduzetnika Crne Gore	broj izlagaca na sajmu, broj posjetilaca	35 izlagaca, 20 000 posjetilaca	40 izlagaca 20 000 - 25 000 posjetilaca	35 izlagачa, mladih preduzetnika i institucija u oblasti preduz	UMPC G	I Q	IV Q	realizovana aktivnost		Nisu potrebna budžetska sredstva					5000			

					etništva u CG, 15 000 posjetilaca															
5.3.4.4.	Promocije u okviru redovnih aktivnosti prezentiranja mehanizama podrške koje se odnose na kreditne linije za žene u biznisu i mlade	broj održanih prezentacija	11 prezentacija	15 prezentacija	Organi zovane prezentacije za promociju kreditnih linija	IRF CG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva										
5.3.4.5.	Izrada publikacije o primjerima dobre prakse u oblasti socijalnog preduzetništva; Izrada publikacije o svim podrškama za mlade preduzetnike	Publikacija pripremljena, štampana i distribuirana	n/a	<b>IPER -</b> Publika cija distribu irana zainteresovan im ciljnim grupa ma; <b>UMPC G -</b> 500 distribu iranih publika cija	<b>IPER:</b> Urađena je elektro niska verzija publika cije i ista proslje dena učesnicima projekta, na preko 100 adresa. <b>UMPC G:</b> 500 distribui ranih publika cija Biznis podrški za mlade preduz etnike	Institut za preduz etništvo i ekono mski razvoj (IPER); UMPG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva	UMP CG - 1000									U buduć nosti treba nastaviti kontinuiranu promociju dobrih praksi iz oblasti socijal nog preduz etništva.

5.3.4.6.	Nastavak promotivnih aktivnosti o ulozi i značaju većeg učešća žena u biznisu i menadžmentu, o ulozi mlađih preduzetnika	Broj aktivnosti koje doprinose većoj vidljivosti uspješnih žena u biznisu i menadžmentu; Broj aktivnosti za promociju mlađih preduzetnika	Dodijeljene nagrade UPCG "NAJ menadžerke u Crnoj Gori" u četiri kategorije: Privreda, Javni sektor, Civilni sektor, Mediji. Realizovani medijski nastupi (promocija uspješnih poslovnih žena); <b>UMPC G</b> - sprovedena 3 projekta	<b>UPCG:</b> Drugu godinu zaredom, UPCG organizovala dodjelu 12 nagrada "NAJ menadžerke u Crnoj Gori" za uspješne poslovne žene u: Privredni ; Javnom sektoru ; Civilnom sektoru ; Medijima. Takođe , realizovana medijska promocija uspješnih žena u biznisu i menadžmentu . <b>UMPC G:</b> realizovan 3. sajam mlađih preduzetnika u Crnoj Gori, kontinuirani medijski nastupi	UPCG: UMPG	I Q	IV Q	realizovana aktivnost	Nisu potrebna budžetska sredstva			UMP CG - 5000		
----------	--	---	--	--	------------	-----	------	-----------------------	----------------------------------	--	--	---------------	--	--

, učešće  
i  
promocija  
mladih  
preuzetnik  
na  
nacionalnim i  
inostranim  
konferencijama



